

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

V Avstriji . . .

Pustni pondeljek je bil usoden za socialno demokracijo. Ta pondeljek je bil od francoskih socialistov določen kot dan, ki naj pokaže z generalno stavko delavstva moč marksističnih socialistov. Generalni štrajk pa ni uspel ter je dokaz pešajoče moči francoskega socializma. Pustni pondeljek je tudi avstrijska socialna demokracija proglasila generalno stavko delavstva ter hkratu uprizorila nasilni ustanek proti državni oblasti, da bi vrgla sedanji režim ter se sama polastila državne oblasti. Svojega namena pa socialni demokratje niso dosegli. Ustanek je bil vprav nasproten: ustaja je bila v krvi zatrta in socialno-demokratska stranka je v Avstriji razpuščena.

Med tema dvema velikima neuspehom mednarodnega socializma, francoskega in avstrijskega, je bila ne samo časovna, marveč tudi vzročna zveza. Francoski socialisti so namreč hoteli rešiti avstrijsko socialno demokratsko stranko. Obrnili so se, kakor so poročali francoski časopisi, na novo francosko vlado, kateri so obljubili, da jo bodo, čeprav ne direktno podpirali, pa vsaj mirno trpeli, ako izpoljuje pri avstrijski vladi, da ne bo razpustila socialne demokratske stranke. In v resnici je zunanje ministrstvo v Parizu se trudilo usodni pustni pondeljek priti potom telegrafa in telefona v zvezo z avstrijsko vlado, kar pa vsled štrajka v Parizu in nemirov na Dunaju ni bilo mogoče. Tako se je izpolnila usoda socialne demokracije.

Ustajo avstrijske socialne demokracije je treba smatrati kot poskus mednarodnega socializma, uveljaviti svojo moč vsaj v eni državi. Nekdanji veliki in močni trdnjavi marksističnega so-

cializma: Rim in Berlin, sta padli, naj bi vsaj nad Dunajem zmagovito plapolala rdeča socialistična zastava! Borba italijanskega fašizma zoper socializem sicer ni bila dolgotrajna, vendar pa je pokazala precejšnjo odpornost socialistične stranke. Deset let, ki je preteklo od te zmage italijanskega nacionalizma nad mednarodnim marksizmom do zmage nemškega narodnega socializma, je zadostovalo za to, da se je socialistična odpornost sprevrgla v popolno onemoglost. Nemški narodni socializem je kakor z enim korakom pogazil marksistični socializem in komunizem v državi, kjer je imel najmočnejše gospodarske, kulturne in politične organizacije.

Avstrijski kancler dr. Dollfuss.

Socializem je kapituliral v Rimu in Berlinu, na Dunaju pa ni hotel. Dunaj, ta močna socialistična trdnjava, naj bi ostala tista točka, s katere naj bi se vršila ne samo defenziva, marveč tudi ofenziva mednarodnega socializma. Več let se je vršilo nemoteno od raznih avstrijskih vlad in od mednarodne kontrole, ki bi morala čuvati nad dejansko razorožitvijo Avstrije, oboroževanje socialno-demokratskega Schutzbunda. To oboroževanje je bilo tako obsežno, da je v delavskih domovih nakopičilo ogromno množino orožja in streliva ter nekatere domove spremenilo v pravcate utrdbe, ki razpolagajo z betoniranimi položaji za strojnice, z betoniranimi skladišči za orožje in celo z betoniranimi hodniki, ki vežejo na Dunaju eno tako stavbo z drugimi. Ko so smatrali, da so dovolj močni, ker so oboroženi do zob, so — udarili.

Ta ofenzivni poskus, izvršen pustni pondeljek in naslednje dni, so morale socialnodemokratske množice krvavo plačati. Iskreno obžalujemo ubogo delavsko ljudstvo, ki se je dalo od brezvestnih voditeljev zapeljati v oboroženi napad na vlado, državo in državno oblast. Med temi voditelji so imeli kot idejni vodniki prvo besedo židje, ki so takoj zapustili delavsko množico ter pobegnili, ko so videli, da se je prvi nasilni nalet ponesrečil. Poleg velike, vsega obžalovanja vredne izgube človeških življenj je tudi bila povzročena ogromna gmotna škoda, ki pomenja izredno težak udarec za gospodarstvo z velikimi finančnimi poteškočami se boreče avstrijske države.

Najvišje pa je treba ocenjevati moralno škodo, in to je vzplamtjenje sovraštva, ki je pretekle dni v Avstriji vzkipelo do vrhunca. Na Dunaju, v Gradcu, v Lincu in drugih industrijskih središčih je bila podoba, kakor da si stojita nasproti dve sovražni vojski, ne pa člani iste države in sinovi istega naroda. Ali se bo to sovražstvo kmalu poleglo? Ali ne bo Heimwehr, ki se je boril na strani zmagovitih vladnih čet proti socialnim demokratom, izrabil svoj prevladujoči položaj v popolno pofašistenje Avstrije? To so vprašanja, ki zanimajo vso Evropo. Ako se Avstrija v notranjosti kmalu ne pomiri, je njena samostojnost ogrožena. Hiša, v kateri vlada sovražstvo, kreg, prepir in boj, drvi v propast. Sovražni sosed škodoželjno gleda in čaka na trenutek, ko bo postala njegova lastnina. Na nemško-avstrijski meji stoji te dni nemški narodno-socialistični Mihel ter si v zadovoljstvu mane roke . . .

*

Podkancler Fey.

Vodja Heimwehra knez Starhemberg.

V NAŠI DRŽAVI.

Zasedanje banovinskega sveta je bilo zaključeno v Ljubljani dne 15. februarja. Kaj da je sprejel banovinski svet, o tem poročamo v oddelku za gospodarje. Ob koncu je bila sprejeta uredba o občinskih uslužbencih. Za sprejem v občinsko službo so določeni naslednji pogoji: jugoslovansko državljanstvo, starost najmanj 21 in največ 40 let, povoljno zdravje, dobro vedenje, znanje službenega jezika, primerne usposobljenosti, odslužitev vojaškega roka v kadru itd. V mestnih, trških, zdraviliških in takih občinah, ki imajo nad 3000 prebivalcev, se smejo postaviti za občinske uradnike le osebe, ki imajo popolno srednjo ali tej enako strokovno šolo z zaključnim izpitom, ter tri leta pripravljalske službe, v preostalih občinah pa osebe, ki imajo vsaj 4 razrede srednje, ali njej enake strokovne šole in 3 leta pripravljalske službe. Vsi upravni uslužbenci morajo vrh tega imeti posebni tečaj, ki ga določa par. 91 zakona o občinah. Le diplomirani pravniki so oproščeni tega tečaja in tudi pripravljalska služba traja za nje samo 2 leti. Začasni uslužbenec v pripravljalski službi se lahko vsak čas odpusti z enomesečnim odpovednim rokom. Glavna službena mesta se izpolnjujejo na osnovi razpisa. Občina pošlje termo predlog sreskemu načelniku, ki sme enega ali več predlaganih prosilcev odkloniti in vrniti spise občinski upravi zaradi izpolnitve predloga. Če ni po 30 dneh od strani sres-

PRI VSEH POŠKODBAH

ranitvah, opeklinah ter za zdravljenje vseh vrst ran, kraz, lišajev, tvorov in ostalih kožnih bolezni se lahko popolnoma sigurno uporablja izkušeno zdravilo »Fitonin«. Steklenica Din 20.— v apotekah. S pošto in povzetjem 2 steklenici Din 50.— Poučna knjižica br. 18 pošlje brezplačno Fiton, dr. s. o. j., Zagreb, I—78.

kega načelnika nobenega odgovora, imenuje občinski odbor na redni seji enega izmed treh predlaganih prosilcev. Dokler so občinski uslužbenci v aktivni službi, ne smejo izvrševati kakšnega obrta po zakonu o obratih ter tudi ne smejo biti pogodbene stranke pri občinskih dobavah in delih. Občinski blagajnik mora pri nastopu službe položiti varščino, ki jo določi vsaka občina. Z zgorajno uredbo se bomo bavili še natančneje.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na čehoslovaškem so imeli zadnje dni krizo vlade. Radi nesigurnega kolebanja v vprašanju čehoslovaške valute so izstopili iz Malypetrove vladne družbe ali koalicije narodni demokrati. Ministrski predsednik Malypeter je podal dne 14. februarja ostavko vlade. Še isti večer po ostavki je bila sestavljena druga Malypetrova vlada, katero je potrdil predsednik Masaryk. Iz vlade sta izstopila dva ministra in sicer trgovinski minister dr. Matoušek in notranji minister dr. Jan Černy (izven strank). Namesto njih sta vstopila v vlado vseučilišni profesor dr. Krčmar (izven strank) in poslanec češke agrarne stranke dr. Josip Černy.

*

Zatrta socijalistično-komunistična vstaja v Avstriji.

V zadnji številki smo poročali o izbruhu strašne državljanske vojne, ki je pričela dne 12. februarja v Avstriji, kjer so tvorili v Evropi socijalni demokrati zadnjo trdnjavo s ciljem: se povspeti do vladnega krmila z oboroženim pučem. Kako dolgo in dobro so bili pripravljani socijalni demokrati in komunisti na nasilen obračun z vlado in njenimi somišljeniki, nam kažejo sedaj po strtem uporuh zaplenjene ogromne zaloge orožja, streliva in celo topov. Orožje je bilo skrbno skrito po socijalističnih domovih in na Dunaju so bila cela skladišča v delavskih delih velemesta, ki so bili moderno pozidani po vojni, saj je bil Dunaj do zadnjega glavna socijalistična postojanka. Nagromadena sta bila orožje ter municija po od socijalistov zgrajenih krematorijah ali sežigališčih mrličev, o katerih pred uporuhom ne bi bil nikdo slutil, da niso pravzaprav služile v prvi vrsti sežiganju mrličev, ampak so bila pred oblastno preiskavo povsem varna skrivališča za vse vrste najbolj modernega orožja, ročnih granat itd.

Glavni boji med Heimwehrom, policijo, žandarmerijo, vojaštvom in neverjetno močnimi oddelki oboroženega

in vojaško izvežbanega socijalističnega Schutzbunda so se bili cele tri dni ter noči na Dunaju ter po okolici, v Linzu, na Gornjem Štajerskem ter v Eggenbergu pri Gradcu.

Ko prvi sunek socijalističnega Schutzbunda ni uspel, so se zabarikadirali delavci po svojih mestnih delih in domovih, od koder so neprestano streljali s strojnimi, puškami in ročnimi granatami na oblegajoče jih vladne čete. Vsi pozivi na mirno predajo so bili zamanj. Zgube na vladni strani so postajale vedno bolj občutne in radi tega se je odločil podkancelar Fey, da razbije z navadnim orožjem nepremagljiva socijalistična glavna gnezda s pomočjo topništva. Skozi dva dni so grmeli po središčih upora kanoni, ki so v četrtek dne 15. februarja na večer toliko razrahljali odpornost Schutzbunda, da je omagal ter se predal vsled pomanjkanja municije in prehrane. V noči od srede na četrtek (od 14. na 15. februar) je že bilo gotovo, da je in bo ostala Dollfussova vlada gospodar položaja. Vočigled brezpomembnemu nadaljnjemu prelivanju krvi je imel kancelar Dollfuss v sredo pred polnočjo po radiju govor. Obžalo-

val je, da je prišlo vsled hujskarij do tako težkih žrtev. in vabil upor. like, naj se predajo od srede v noči do 12. ure v četrtek, predpoldne, ker predajniki ne bodo kaznovani. Izvzel je iz pomilostitve le kolovodje, ki so se po večini razbežali in poskrili kmalu za tem, ko so uvideli, da so bili njihovi oddelki v prvih nastopih od vladnih čet presenečeni ter nagnani za barikade in v poslopja.

Koliko in kakšen uspeh je imel Dollfussov poziv, ni znano.

Obenem z izbruhom državljanske vojne so proglasili socijalisti tudi splošno stavko, ki pa se ni izvajala in je bila železnica, pošta, brzojav itd. itd. v polnem obratu. Radi socijalističnega hujskanja na stavko je nastopila vlada s prekisodom. Po postopku prekisoča bi se naj bile izvršile smrtne obsodbe tekom treh ur. Po hitrem postopanju sta bila na Dunaju obsojena na smrt in obešena 22letni delavec in 35letni inženjer. Delavec je ustrelil iz zasede dva policista, inženjer je postalni izpovedi z revolverjem v roki gnal v boj proti vladnim oddelkom gasilce, kojih načelnik je bil.

Koliko žrtev je na obeh straneh, je v trenutku, ko beležimo naše poročilo, nemogoče ugotoviti. Vsekako bo število mrtvih in ranjenih precej visoko, če pomislimo, da je bilo na obeh straneh na delu najmodernejšo orožje nekaj dni ter noči.

Casopisje od 16. februarja je že poročalo, da so avstrijski socijalisti omagali. Zadnji obupni napori Schutzbunda so bili zatrta na Dunaju, po industrijskih središčih in na deželi dne 15. februarja predpoldne. Zvečer dne 15. t. m. so bila zadnja socijalistična oporišča v rokah vladnih čet, ki so se držale v res hudih in zahrbtnih bojih proti pričakovanju dobro, zvesto, neustrašeno ter do skrajnih mej požrtvalno.

Če bi bila uspela socijalistično-komunistična vstaja, bi bila postala Avstrija, ako bi bile to prekrizanih rok dopustile velesile, boljševiška Rusija v malem obsegu!

1900letnica zakramenta sv. Rešnjega Telesa. Sveto leto, posvečeno 1900letnici trpljenja in smrti Zveličarjeve, gre h koncu. Pred zaključkom te velepomembne obletnice, ki se je praznovala po vsem katoliškem svetu ter vernike oblagodarila z obilico duhovnih dobrin, se bo obhajala 1900letnica postavitve sv. Evharistije. Pobuda za to je prišla iz Rima ter je povsod našla iskreno odobravanje. V to svrhu se bo v Rimu vršilo več cerkvenih svečanosti, kojih se bo v cerkvi sv. Petra udeležil sam sv. Oče. Iz rimskega sporeda, ki je bil sestavljen z odobrenjem papeževim, povzamemo naslednje: V četrtek po 4. postni nedelji (15. marca) je molitvena ura pred Najsvetejšim za duhovnike. V Rimu se zbere vsa svetna in redovna duhovščina popoldne v cer-

kvi sv. Petra. V nedeljo, 18. marca, je molitvena ura za katoliško ljudstvo, in sicer v Rimu v cerkvi sv. Petra. Obe molitveni uri, za duhovnike in za laike, bo vodil sam sv. Oče. Za veliki četrtek, 29. marca, pa poziva Kristusov namestnik katoličane širom sveta, da v čim največjem številu prejmejo sv. obhajilo ter se tako zahvalijo Bogu za neprecenljivo dobroto postavitev zakramenta sv. Rešnjega Telesa in ustanovitve katoliškega duhovstva.

Letošnje lurško romanje, katerega se udeleži tudi ljubljanski knezoškof g. dr. Gregorij Rožman, se bo vršilo od 10. do 21. julija. Romarji se odpeljejo iz Ljubljane z dopoldanskim brzovlakom in se ustavijo naslednji dan v Milanu, da si ogledajo mesto. Prenočijo pa v Genovi. Naslednji dan odpelje pot ob lepi laški in francoski obali, mimo Nizze, Monte Carlo v Marseilles. Tu si ogledajo mesto, obiščejo božjo pot Notre Dame de la Garde (od varstva), kjer tudi prenočijo. Dne 13. julija pridejo v Lurd, kjer ostanejo do dne 16. julija popoldan. Iz Lurda vodi pot v Lyon, odtod z avtobusom v Ars, kjer obiščejo grob svetega arškega župnika. Isti dan zvečer se pripeljejo v Paray le Monial. Tu položijo na oltar Srca Jez. četrto zlato knjigo slovenskih družin, ki so se zadnja leta posvetile

božjemu Srcu. Pot vodi dalje preko Turina, do Padove, kjer obiščejo grob sv. Antona. Naslednji dan si ogledajo tudi Benetke in dne 21. julija se vrnejo v Ljubljano. Stroški vožnje III. razr. brzovlaka, hrane, stanovanja, avtobusa, znašajo 3600 Din. Priglasiti se je treba do 1. junija, do takrat je treba vplačati tudi svoto 1800 Din. Priglase sprejema: Romarski odsek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Skupna romanja s posebnimi vlaki bodo v letošnjem letu na sledeče kraje: 1. Binkoštno romanje k blaženi Hemi v Krko na Koroško bo dne 20. in 21. maja. V tem času praznujemo 1000 letnico, odkar se je ustanovila krška škofija, kamor so spadali karantanski Slovenci, pa tudi del štajerskih Slovencev. Da se je ta škofija ustanovila, je največ pripomogla k temu blažena Hema. Obenem se je obnovila prošnja in poslala v Rim, da se bl. Hema čimprej postavi na oltar kot prva slovenska svetnica. Vse prijave za to romanje sprejema: Romarski odsek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, in sicer do dne 1. maja. — 2. IX. Višarsko romanje se vrši dne 4. in 5. avgusta po istem sporedu, kakor so se vršila vsa doseđanja višarska romanja. Za to romanje se je treba priglasiti do dne 1. julija.

*

vilo onih odraslih slepih, ki želijo biti sprejeti v ta zavod. Prosilci naj se javijo in pošljejo svoje prošnje z navedbo rojstnih, družinskih in premoženjskih podatkov do 15. marca 1934 na naslov: Društvo »Dom slepih« v Ljubljani, Pred Šofijo št. 12. Čas sprejema in pogoji bodo vsakemu prosilcu pravočasno naravnost naznanjeni.

Majhna slika, kako so bili avstrijski socialni demokrati oboroženi. Dunajsko uradno poročilo nam podaje iz najdbe orožja in municije po zadušnem socialistično-komunističnem puču sliko, kako dobro je bila socialistična armada preskrbljena z najnovejšim orožjem in z zadostno količino streliva. Poročilo pravi: »V Meidlingu so našli 12 strojnic, 900 pušk, 300 revolverjev, 8000 nabojev za strojne puške in 19.000 nabojev za navadne puške. V Schmeltzu so našli dve strojnici, 14 pušk, 3000 revolverjev in 19.000 nabojev. V Videnu so našli 3 strojnice, 30 revolverjev in 10.000 nabojev. V Hernalsu so našli 14 strojnic, 384 pušk in ves material za telefonsko in telegrafsko postajo. V Favoritenu so našli 21 strojnih pušk, 529 pušk in 19.000 nabojev. V Hitzingu so našli 2 strojnice, 170 pušk in veliko količino municije. V Mariahilf so našli 6 strojnic, 550 pušk in 27.000 nabojev. V Landstrasse so našli 132 pušk in 30 revolverjev. V Veringu 1 strojnico, 97 pušk in 40.000 nabojev. V Simmeringu 3 strojnice, 580 pušk in 24.000 nabojev, od teh 12.000 za strojne puške, in 348 revolverjev. V Rudolfsheimu 2 strojnice, 337 pušk, 17 tisoč nabojev, 9 bomb in 4 zaboje ročnih granat. V Brigitenau 46 pušk in 9000 nabojev. Razen tega pa so našli še zelo mnogo najmodernejše vojaške opreme s plinskimi maskami. Največ orožja pa so našli v Floridsdorfu. Nihče si ni mogel misliti, da je bilo v tem okraju orožja za celi armadni zbor. Tu so našli nad 1000 strojnih pušk in približno 40.000 novih pušk. Vse to orožje je bilo izdelano leta 1933. Našli so tudi okoli 500 zabojev ročnih granat. Floridsdorf je bil pravi arzenal socialdemokratske stranke. Patrone pušk so bile najmodernejšega sistema.« — Našteto pa nikakor ni vse, ker so socialisti mnogo orožja peskrili in v zgorajnem seznamu niso navedeni vsi kraji, kjer so vladni organi zaplenili orožje.

Take slučaje bo treba iztrebiti.

V zadnjem trenutku preprečen požar. V kolarnico posestnika Jožefa Kmeteca v Cirkovcah je nastavila požigalčeva roka med slamo v krpo zavito gorečo svečo, ki je bila pokrita s košaro. V noči je šel domači hlapec slučajno mimo kolarnice, iz katere se je svetlikala luč. Hlapec je svečo, ki je bila dogorela do krpe, ugasnil in preprečil velik požar. Z zadevo se bavijo orožniki.

Nasilne in surove maškare. Posestnikov sin Franc Vršič iz Bukovcev pri Ptuju se je na pustni torek našemil in zavil v Markovce. V vasi je naletel na skupino maškar, ki so ga napadle ter ga v besnem boju preteple do nezavesti. Vršič je obležal z razbito glavo ob ob-

Osebne vesti.

Belgijski kralj smrtno ponesrečil. — Belgijski kralj se je smrtno ponesrečil na pečinah Marc les Dames v bližini Namurja. Pokojni kralj je bil navdušen planinec in se je 17. t. m. odpeljal z avtomobilom na izprehod. Spremljal ga je samo osebni sluga. Avtomobil je krmaril kralj sam. Ko je kralj prispel v bližino navedenih gričev, je ustavil vozilo in pustil pri njem slugo. Sam pa se je povzpел na gričevje. Ker kralja dolgo ni bilo nazaj, se je sluga odpeljal z avtomobilom v bližnjo vas, odkoder je telefoniral v Bruselj. Iz Bruslja so takoj prihiteli številni organi, ki so začeli takoj iskati pogrešanega kralja. Našli so ga šele ob dveh zjutraj pod neko steno. Kaže, da je pokojni kralj strmoglavil čez steno in se pri tem smrtno ponesrečil. — Pokojni kralj Albert se je rodil v Bruslju dne 8. aprila 1875 kot sin princa Filipa grofa flandrijskega. Oženil se je v Monakovem dne 2. oktobra 1900 s princezo Elizabeto bavarsko, rojeno dne 25. julija 1876. Na belgijski prestol je stopil po smrti svojega strica kralja Leopolda II. dne 17. decembra 1909, na ustavo pa je prisegel dne 23. decembra istega leta. — Belgijski prestol bo zdaj zasedel njegov sin princ Leopold kot belgijski kralj Leopold III. Novi kralj se je rodil v Bruslju dne 3. novembra 1901. Njegova soproga, dosedanja princeza Astrida, je iz Švedske. Njegov brat princ Karol je rojen leta 1903. Njegova sestra princeza Marija José pa je soproga italijanskega prestolonaslednika.

Nesreče.

Siromak pogorlec. Na Pobrežju pri Mariboru si je postavil z velikim trdom leseno barako delavec Anton Jelenič. V odsotnosti domačih je nastal v kočuri ogenj, ki je uničil barako do tal. Gasilci so komaj rešili otroka, ki je bil v bajti zaklenjen. S kočvo vred je zgorela celotna oprema, pitana svinja ter več kokoši.

Huda nesreča pri podiranju drevja. Iz Stoperc so pripeljali v ptujsko bolnico Boštjana Fakina, posestnikovega sina. Pri podiranju hrastov je padlo nanj drevo, ki mu je zlomilo obe nogi in ga je smrtnonevarno poškodovalo na prsni.

Razne novice.

Požar. Dne 14. februarja dopoldne je uničil požar posestniku Florijanu Kamniku, po domače Jagerniku, na Brdinjah pri Kotljah, hišo in hlev. Zgo-relo je tudi meso od dveh svinj, ki je bilo shranjeno na podstrešju, drugo so rešili.

Pomožna pošta Prevorje je s 1. februarjem t. l. dobila dnevno poštno zvezo, pa ne s pošto Pilštanj, ampak s pošto Slivnica pri Celju. To je velik napredek za občane bivše občine Prevorje in tamošnje urade, ker je pom. pošta Prevorje, katera že nad 30 let posluje, imela dosedaj tedensko samo dvakratno zvezo z nadzorno pošto.

Srečna gospodinja Frančiška Števanec, posestnica v Vauča vasi v Prekmurju, je zredila 2 in pol leta starega prašiča, ki je tehtal 310 kg.

Društvo »Dom slepih« v Ljubljani je kupilo v Škofji Loki grad, katerega bo v nekaj mesecih preuredilo v zavod za odrasle slepe obojega spola. Treba pa je najprevo ugotoviti šte-

Želite kaj kupiti?

Med 100.000 našimi tedenskimi čitatelji ima gotovo kdo, kar vi želite kupiti! Z malim oglasom »Slov. gospodarja« se boste znašli!

cestnem jarku, kjer so ga okoli polnoči našli ljudje ter ga nezavestnega odpeljali v ptujsko bolnišnico. V bolnišnici, kjer so mu takoj nudili zdravniško pomoč, so ugotovili, da ima poškodovanec na treh mestih počeno lobanjo. Vršič je v globoki nezavesti in je le malo upanja, da bo okreval. Kdo so bili napadalci, se še ne ve, ker so bili vsi maskirani. Upamo pa, da surovi pretepači ne bodo ušli roki pravice.

Z nožem v ramo. Na pepelnico so se v Podovi pri Račah na cesti stopili fantje. V pretepu je nekdo zasadil 25letnemu posestnikovemu sinu Ivanu Predikaku iz Rač nož v levo ramo. Ranjenega so morali reševalci iz Maribora prepeljati v bolnišnico.

Slanino in meso je izmikal. Pri celjskem klobasarju Krauthbergerju je bil uslužben pomočnik, ki je oškodoval svojega gospodarja na slanini in mesu za 5000 Din. Po prvotnem trdovratnem tajanju je dejanje priznal in je bil ročen okrožnemu sodišču.

Obljuba poboljšanja pred sodiščem. Posestnikov sin Tomaž Ramšak iz Kela pod Mrzlico je zabodel smrtno pred lanskim Božičem rudarja Brečkota v Videčnikovi krčmi nad Hudo jamo pri Laškem. Dne 13. februarja je dajal Ramšak odgovor za svoje dejanje pred celjskim sodiščem. Sicer še neoporečni obdolženec je bil obsojen za svoje nepremišljeno dejanje, storjeno v vinjenosti, na dve leti in dva meseca robije, vpoštevajoč mnoge olajševalne okolnosti. Sodbo je obtoženec skesano sprejel in po razpravi svoji materi obljubil, da se bo poboljšal.

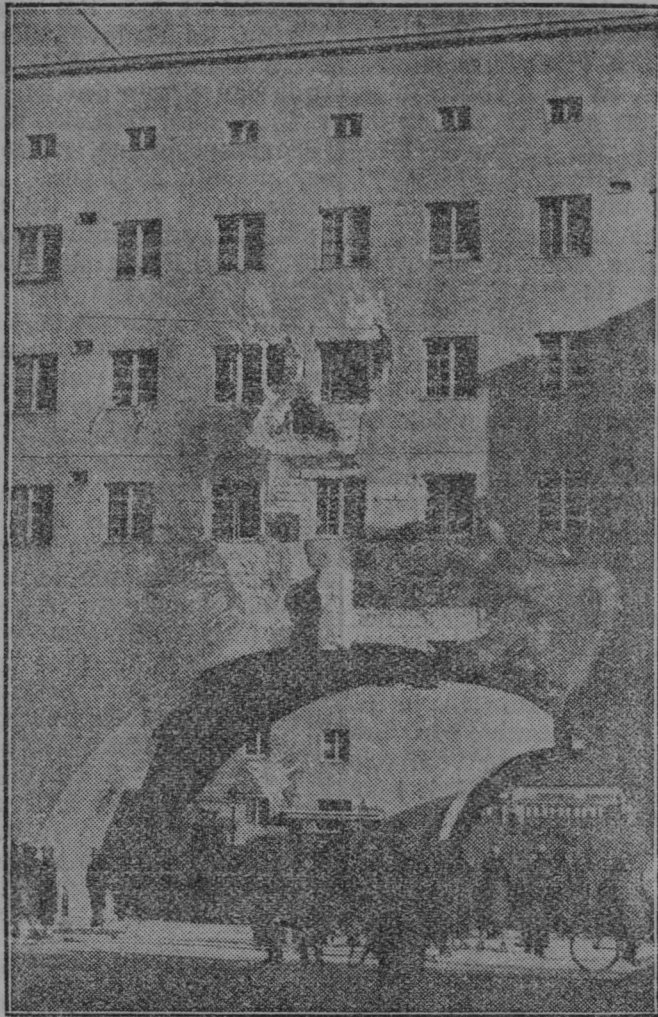
Požigalec na delu. Na žagi litijskega veleposestnika Radovana Slanca v Zagorici je izbruhnil v skladišču za les v noči požar, ki je uničil precejšnjo množino obdelanega in za izvoz pripravljenega javorjevega lesa. Gasilci so preprečili razširjenje ognja na žago in na druga skladišča. Že prejšnjemu lastniku te žage Borišek so dvakrat podtaknili ogenj, Slancu pa so prvič zanetili ogenj sredi poletja, zdaj pa v enem tednu trikrat. Prvič so pregnali požigalca, drugič so požar preprečili, tretjič mu je uspelo izvesti zločin.

Samomor iz obupa. Iz Save so potegnili truplo 72letnega čevljarkega mojstra Jožefa Breskvarja iz Ljubljane. Starček si je sam končal življenje, ker je obupal radi brezposelnosti.

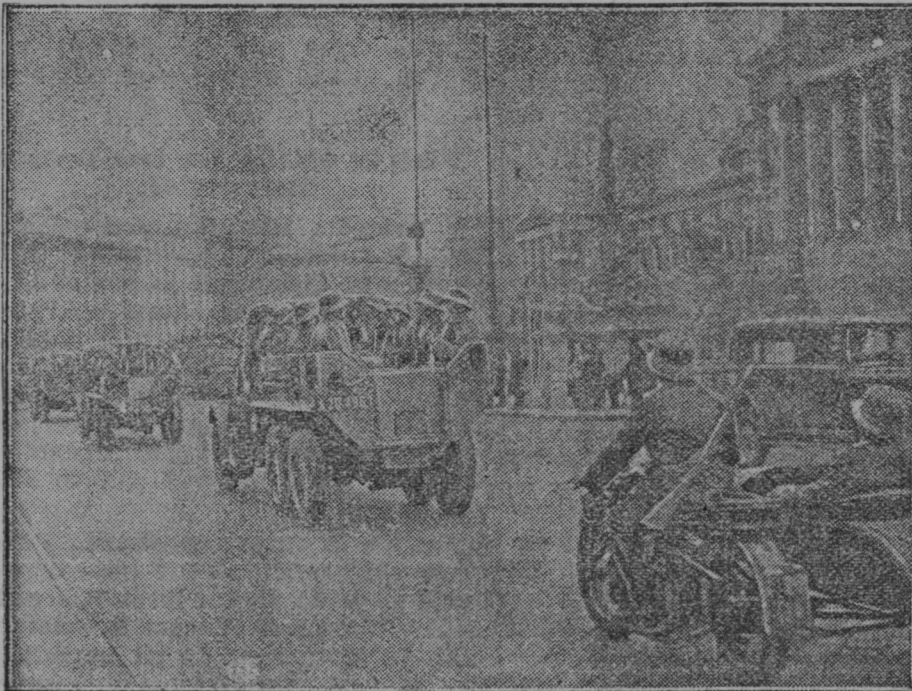
★

Specialist ženskih bolezni in porodništva dr. Ipavc Benjamin redno ordinira v Mariboru, Tomšičev drevored 4. 159

Novo ordinacijske ure. Šef kirurškega oddelka mariborske bolnice dr. Černič Mirko, ordinira od 11. do 13. ure Gosposka ulica 49, tel. 23-58. 105

Zadetki granat v Marksov dom na Dunaju.

Avstrijsko vojaštvo na avtomobilih in motornih kolesih (levo). — Dunajska policija (desno)

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »Na Kalvarijo«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križevega pota. Ker obsega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »Na Kalvarijo«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Premišlujte Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati, mora o Njem premišljevat. Premišljujemo s pomočjo znamenite knjige Veracrussse »Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu«. Delo obsega dve knjigi, nad 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Mnogi so porabili priložnost. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Estera«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

Predivo in konopljo vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Za masiranje pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatskih bolečinah se že skozi 35 let najraje uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 D, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 58 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Ali si že obnovil naročnino?

Koliko železa je na svetu?

Zemljelovci so izračunali, da bi naj počivalo v notrajnosti majke zemlje še 58 milijard ton železne rude. Največ železa poseda Amerika, na drugem mestu je Evropa. V Evropi sta na železu najbogatejši Angleška ter Francija in za tema šele pride Nemčija. Radi svetovne gospodarske krize je padlo pridobivanje železa ne samo v Nemčiji, ampak tudi po drugih državah 1. 1931. Še leta 1930 so pridobili Nemci 5,7 mil. ton železa, leta 1931 samo še 2,6 mil. ton, torej nitri polovice več. Ako vzamemo za podlago, da se je in bo v na-

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Vida mu je celo skrbno stregla s hladnimi ovitki, mu odpirala z žlico radi otekline ter mrzlice stisnjena usta in vlivala vanje slivovko, katero je goltal v dolgih — votlo donečih požirkih. Mrzla voda mu ni vrnila vida, ne govornice, le obilno žganje je zmagalo po par urah njegovo krepko naravo, da je kljub dregetincu trdno zaspal.

Jurjevo globoko hrnjavsanje je razodelo Vidi, da ji je poslalo nebo rešenje iz kručevske sužnosti s pomočjo čebelic. Bila je kmečka kristjana, ni marala zagrabiti po zgledu judovske Judite za meč, da bi se znebila s krvjo in smrtjo tolovajskega vsiljivca. Bog ji je narekoval pobeg drugače. Sledila je božjemu migljaju, se pokrižala hvaležno, ostavila hrnjavsa in naročila Jurjevemu prijatelju, naj ga pusti spati. Vrnila se bo na noč z zdravilnimi oblizi, po katere mora nemudoma v taborišče pri Dolnji Lendavi.

7. nadaljevanje.

Avstrijsko tepništvó pripravlja top, iz katerega je obstreljevalo Marksov dom na Dunaju.

DRUŠTVENE VESTI

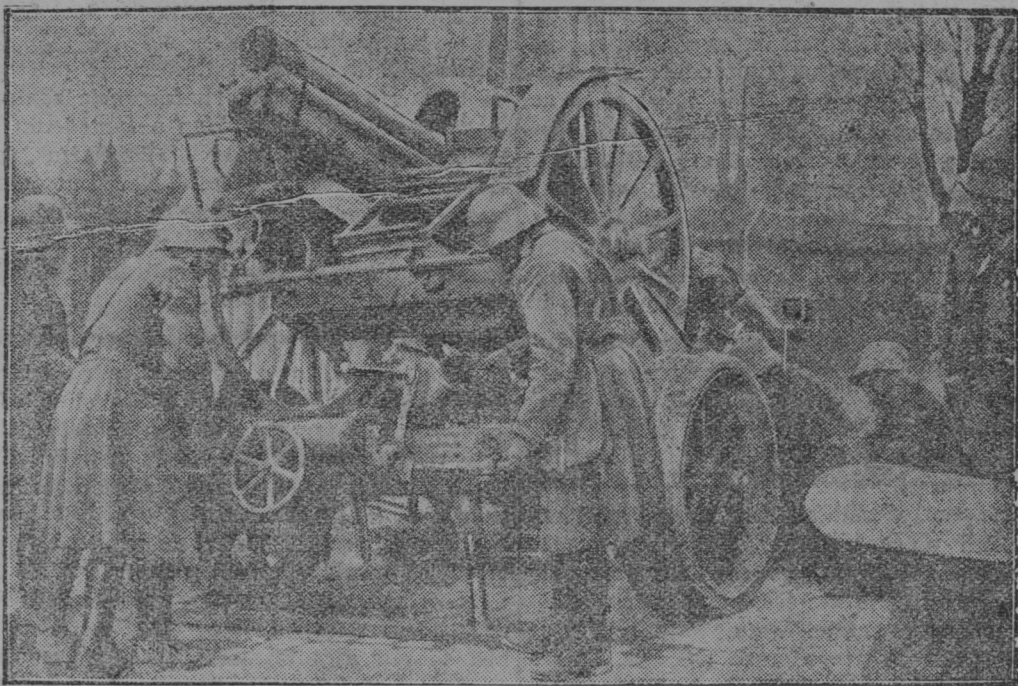
Več strokovne izobrazbe.

Izpod peresa kmetskega fanta iz urbanske župnije pri Ptuj.

V sedanjih težkih gospodarskih razmerah je treba mladini več strokovnega znanja. In ravno strokovna izobrazba se danes navadno zanemarja.

Poznam fante, ki jim je strokovno čtivo kakor slepcu dan. Nekaterim je glavna skrb ponočno pohajkovanje. Kako naj se potem uči, ko po noči bedi, po dnevu pa duševno spi! Mladina, ki se ne zanima za strokovno znanje, se rada udaje lahkomišelnosti. Iz nje ne postanejo kaj prida možje. Spomnimo se besed Slomšekovih: »Kako se

mlado drevo nagne, tako staro ostanel iz lahkomišelnih mladeničev, ki hodijo po svetu s prazno glavo in z ostudno besedo na ustnicah, ne pridejo dobri, razboriti in napredni gospodarji. Velikokrat se čuje iz samih mladeniških vrst poziv: Fantje, iz roke liter in nož, v roke časnik in knjigo! Jaz dostavljam: Brigajmo se zlasti tudi za strokovni in gospodarski pouk. Mladina naj posveti svoj prosti čas tudi čitanju strokovnih člankov in beležk, ki jih najdemo pogostokrat v našem dragem »Slovenskem gospodarju«, kateri naj bi zahajal brez izjeme v vsako hišo. Ravno v tem listu je mnogo člankov, ki pospešujejo splošno izobrazbo, pa tudi takih, ki jim je namen dajati gospodarski pouk. Tudi po raznih strokovnih knjigah, ki ležijo po naših domovih kje na podstrešju zanemarjeno v kakšnih skrinjah, najdete mnogo poučnega čtiva. Zato, tovariši fantje, iz-

Pripravili so ji konja, ji ponudili jedi ter pijače in: z Bogom od čebel do onemoglosti ustrahovani kručevski ženin Jurij Godrnja iz Bakovcev!

Čebelni piki, prečuta noč, razburjenje in obilno žganje so storili svojo dolžnost v polni meri. Prvak Kručev je spal ter drotal do ranega jutra. Ko se je prebudil ter si uravnal toliko spomin, da je uganil, kako in kaj je z njim, je poskusil odpreti usta, da bi priklical k postelji svoje najdražje — Vido, a še le ni šlo. Izbruhal je iz sebe vsemogoča živalska godrnjanja, za človeške glasove je bila ustna odprtina še precej premajhna. Glava, otekla liki veliki farni zvon, ga je bolela, da mu je kar žarela bolečina iz nje. Brezštevilne otekline so ga skelele ter srbele, obkladki so bili ne samo suhi, da — vroči! Rabil je res nujno človeško pomoč. S klicanjem ni šlo, videl ni zadostno, je pač tipal tako dolgo pod posteljo, da je pobral svoj škorenj, katerega je pognal kar na slepo in res se je odbil z vso silo ter ropotom ob vratih.

V sobo je pribrezala gospodinja in mu zagotavljala, kako je že stala večkrat ob njegovem ležišču, vendar se ga ni drznila motiti v tako dobrem spanju.

obrazujemo se! Le izobraženim bodočim gospodarjem bo mogoče premagati velike gospodarske težave ter napredovati v vseh panogah kmetijstva!

Št. 11j v Slov. goricah. Marijin vrtec priredi v nedeljo dne 25. februarja, ob treh popoldne, v Slov. domu lepo igrnico s petjem »Sirota Jerica«. Ljubitelji otrok vljudno vabljeni!

Hoče pri Mariboru. Vse od blizu in daleč vas vabimo, da pridete v nedeljo dne 25. t. m. v prosvetno dvorano gledat krasno tridejansko v petih slikah »Trosila bom rože«.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Naša mladina je na pustno nedeljo vpriporila spevoigro »Darinca«. Udeležba je bila precej številna. Na splošno željo udeležencev se bo spevoigra ponovila dne 25. t. m., popoldne po večernicah. Tak pevski koncert se sliši pri nas malokedaj, zato ste vabljeni domačini in sosede od blizu in daleč! Igro, ki jo je skomponiral g. Lavtižar, je naštudiral pevovodja g. Krajnc, s spremeljavo harmonija pa sodeluje antonjevski organist g. Mohorič. Na veselo svidenje!

Volka Nedelja. Pred kratkim smo imeli tukaj občni zbor Kat. prosvetnega društva, na katerem je bil izvoljen stari odbor z g. Ivanom Moravcem na čelu. Novi odbor si je na občnem zboru zahteval pot za novo delo. Vse zborovanje je izzvenelo v smeri drugačnega, globljšega društvenega življenja. Z ozirom na dejstvo, da se je doslej samo igralo na odru, se odbor odloči, da ustanovi odnosno obnovi nad vse prepotrebno ljudsko knjižnico, da pride s tem v okom onim slabim knjigam, ki

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec! Pošljite mali oglas, da ga najdetel!

krožijo med ljudstvom. Te knjige so prihajale celo otrokom, na katere duše pač niso mogle ugodno vplivati. Zato je nujno, da pomagata vsi oživetiti novo ljudsko knjižnico, kamor se bo naša mladina brez skrbi zatekala po knjige. Ker je že majhna svotica nabrana, bomo kmalu začeli z izposojevanjem koristnih in neoporečnih knjig. Da pa bo razmah knjižnice tem večji, pa prosimo vse in vsakega posebej, da nam priskoči na pomoč in daruje kakšen dinar. Za vsak še tako majhen dar je odbor zelo hvaležen. Sprejemajo se pri društvu zvesti člani in članice. Članarina na leto 2 Din. Da bomo dali priložnost igranja čim več voljnim fantom in dekletom, se pripravljamo za Veliko roč na ljudsko igro »Legijonarji«. Spet bo lepo! — No, pa drugič več.

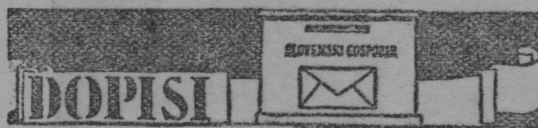
Hrastnik. Društvo sv. Barbare je priredilo na Dolu v nedeljo dne 11. februarja zanimiv in zabaven pustni popoldan s sporedom: 1. Pustni govor dr. Fikfaka; 2. »Rožmarin«, spevoigra; 3. »Snubači«, opereta. Nazadnje je nastopil cerkveni pevski zbor z ljubkimi pesmimi, ženski zbor in mešan zbor. Ker so bile posamezne točke dobro naštudirane, je občinstvo z navdušenjem aplavdiralo.

gostoljubna, želimo, da si kmalu opomore od prestanih nesreč ter da se zopet povrne prejšnje blagostanje. Upamo da bo davčna uprava pri odmeri davkov to vpoštevala.

Remšnik. Tudi Remšničani smo obhajali pustno dobo z gostijami. Iz Smrečnikove hiše sta dva stopila pred oltar: Golob Anton, p. d. Smrečnikov Tonč, z Jerič Rozalijo, p. d. Kurnikovo Rozo, in Golob Jožefa (Smrečnikova Pepa) s Podrzavnik Jožefom (Hadičevem Petom). Fantovska Marijina družba se je poslovlila od svojega vrlega člana Golob Antona, dekliska Marijina družba pa je izgubila marljivo, požrtvovalno in vzgledno prednico. Obema paroma obilo sreče! — Pustno nedeljo so marsikateri obhajali ob hripavi harmoniki, mnogi pa so pokazali, da bolj ljubijo zdravo razvedrilo ter so obiskali šolsko prireditel, kjer je mladina prav spretno igrala šaloigre in zabavala občinstvo z veselimi deklamacijami.

Sv. Ožbalt v Dravski dolini. Kljub krizi še vseeno nismo obupali. Živahno napredujemo Ožbalčani v naši »Splavarski zadrugi«, katera ima svojo pisarno tik takajšnje farne cerkve. Mislim, da je itak že znana po vsej Dravski dolini. Obstoja še le eno leto, a kakor vidno, je dosegla že lepe uspehe. Posebno se je postavila močno proti gotovim lesnim tvrdkam. Razvidno je torej, da jako skrbi za svoje članke splavarje, katerih ima precejšnje število. Preskrbela jim je tudi jako poceni koruzo, katere niso bili deležni samo člani. Ima tudi svojo bogato založeno knjižnico, kjer je na izbirno mnogo lepih knjig. V posojilo daje tudi nečlanom. Želimo, da bi še v nadalje tako napredovala, kajti upati je na lepe uspehe posebno pri naših lesnih izvoznih tvrdkah.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Žalostno so na pustno nedeljo zapeli farni zvonovi, nemila smrt je stegnila svojo koščeno roko, ukinila je kar dvema življenje v najboljših letih nezprosna jetika. V Partinju je umrla Marija Cegnar, mati več nedoraslih otrok. Na Vardi je po triletnem mučnem bolehanju umrl sin Franc iz ugledne družine Fanedlove. Bil je edinec poleg sestre Marije, omožene Ilčnik. Določen je bil za naslednika na lepem očetovem posestvu. Kot izvrsten pevec je odšel že leta 1928 v orglarsko šolo v Celje. Bil je tam jako priljubljen pri svojih tovariših. Ker je

Dravograd. V zadnjem času so se vrstile nesreče pri ugledni rodbini Jurij, po domače Vranjek, na Viču pri Dravogradu. Brez dvoma so to največje nesreče, ki so zadele kakšno rodbino v našem kraju. Najprej jim je zgorela hiša in gospodarsko poslopje, katero je zažgal neki otrok. Poslopje je bilo zavarovano za 22.000 Din, dočim je bilo dejanske škode okoli 100.000 Din. Obenem s poslopjem je zgorel ves pridelek žita ter sploh ves živč

za celo leto, obleka, gospodarski stroji, oprava, kratkomalo vse kar so imeli. Poprej ugleden kmet in gospodar je vsled nesreče zabredel v dolgove. Vso svojo energijo in marljivost je porabil, da je zopet postavil svoj dom, vsaj streho, da lahko prenoči. Pa še ni bilo konec nesreč v tej rodbini. Komaj da se je malo opomogel od prestane nesreče, že se je rdeči petelin oglašil na domu njegovih staršev. Ponoči, ko so vsi spali, je začela goreti hiša. V hiši so bili njegovi starši. Oba sta postala žrtvi razdivjanega elementa. Mati je zgorela na licu mesta, dočim je oče dobil hude opekline, katerim je v bolnišnici takoj podlegel. Težko prizadeti rodbini, ki je bila vedno zelo

Jurij je godel, momljaj in kazal toliko, da si je žensčina razpuškala: k sebi želi svojo ženo. Razložila mu je povsem nežno, da je odjezdila lepa gospa po obliže v tabor, kakor hitro je zazibal njega spanec. Mora biti vsak čas nazaj, saj je kazala največjo skrb za vplahnenje njegovih oteklin.

Po tem odkrito zaupanem obvestilu je planil bolnik s postelje, kakor bi ga bilo pičilo najmanj sto sršenov! Prijel se je za glavo in rignil kakor na smrt zadeti bivol. Žensko je prešinila vera: gost je znorel. Hušnila je skozi duri in klicala moža, da mogoče on pomiri vsled preobilnega čebelnega strupa zblaznela. Jurij je razbijal, razmetaval po izbi in hotel ven, a ni mogel pogoditi vrat.

Gospodarja je sprejel z zamahom obeh pesti in bi ga bil pošteno premikastil, da še ni bil napol slep. Tudi prijatelj jo je odkuril in hrulil vanj skozi priprta vrata, zakaj za božjo voljo se srđi, ko mu ni storil nikdo niti trohice žalega. Naj se pomiri ter počaka, ženka bo koj nazaj z zdravili. Če bo pameten, bo lahko drugi dan nadaljeval pot.

Mož je zaklenil za seboj vrata in Jurij je sprevidel, da je sedaj v ječi. Ljudje ga enostavno ne

razumejo in s silo ne bo dosegel ničesar. Do postelje se je dotipal, sedel, se prijel z obema rokama za glavo in se zasmilil sam sebi... Preklinjal je v srcu žensko hinavščino, svojo lahkovernost in od samega zlodeja nanj naščuvane čebele. Mislil je naprej, gruntal nazaj in zaključil razgrebanje o bridkosti svoje usode v sklep: predvsem se moram zopet dokopati do govora in vida, potem se šele lahko lotim zasledovanja po kačje zvite begunke.

Mirno je pričel trkati po posteljni deskah, da bi privabil k sebi živo človeško bitje, ki bi mu postreglo z mrzlimi ovitki in s hladilno pijačo, ker ga je peklenško žgalo radi žganjice po želodcu. Je trpelo nekaj časa, predno so se uverili domači, da je gosta popustila besnost in so se upali do njega. Ženske so mu prinesle vode za otekline in pogašenje žeje, katero si je lahko hladil le s cuzanjem skozi slamo. Zložil je svoje od čebelnega strupa pretrošene ude po postelji in se počutil zapuščenega, prevaranega ter nesrečnega, kakor še nikoli v življenju... Pri vsem tiranju notranje nestrpnosti je moral uvaževati dejstvo: kot slepec in mutec ne morem na konja. Moral se je udati ter piti v požirkih iz keliha potrpljenja, kar mu je

vadnih letih pridobilo v Nemčiji letno 6 mil. ton železa, potem lahko izračunamo, da poseda Nemčija železne rude za 220 let. Francija je preskrbljena z železom pri letni produkciji 50 mil. ton za 160 let, Združene države 170 let, Španija 200 let, Angleška 500 let. Iz tega je razvidno, da lahko pridobivajo še celi rodovi iz zemlje železo, ne da bi izčrpali to tolikanj važno ter koristno zalogo.

Priča med strojnicali. Občo pozornost vzbuja sedaj v Čikagi obravnava, koje središče tvori prosluli finančnik Factor, katerega so ameriški banditi ugrabili na čuden način in ga zopet izpustili.

obolet na jetiki, je šolo po dveh letih zapustil, se vrnil domu zdravja iskat. Bil je najpreje v mariborski bolnici, potem se je podal na Golnik. Ko tam tudi ni bilo uspeha, se je še naposled odpravil v vurberški sanatorij, a zanj ni bilo več pomoči, nezdravljen se je vrnil domov. Ves udan v božjo voljo se je pripravljaj na smrt. A vendar si je še mnogokrat katero zapel, ker je petje pač bilo njegovo veselje. Še dan pred smrtjo, ko ga je obiskal njegov stric, vurberški organist, sta si še skupno zapela. Zadnji teden je napovedal, da nedelje ne bo več dočakal. In res, v soboto popoldne je mirno v Gospodu zaspal, okrepan s tolažili sv. vere. — Na pustni torek sta se odprla dva groba, prvi je vzel milo objokovano mater, drugi ljubljene sina, edinca, po kojega je prišla Marijina družba, koje član je bil ter njegovi tovariši pevci, ki so mu zapeli doma in ob grobu v slovo pod vodstvom g. župnika, ki se je tudi ob odprtem grobu poslovlil od pokojnega. Opisal je vse vrline rajnega, ki dajejo najlepší zglede posebno fantom, v pokorščini do staršev, poštenosti in treznosti ter v vestnem izpolnjevanju vseh verskih dolžnosti. V bolezni pa je bil najlepši zglede potrpežljivosti, povsem vdan v usodo, ki je mu bila neizbežna. Ljubljien je bil, zato je prihitelo mnogo njegovih prijateljev, da ga spremljajo na njegovi zadnji poti. Težko je bilo slovo, posebno od staršev in sestre, ko so njegovi zemeljski ostanki s krsto zdrknili v grob. Bodi mu lahko zemlja domača. Počivaj v božjem miruz poleg sestrice, ki jo je ista bolezen v letu 1929 vzela. Vsem prizadetim obeh umrlih naše iskreno sožalje! Doma na sedmini se je nabralo za mariborsko novo bogoslovje 55 Din.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Tu je umrl Jožef Ferlinc, posestnik iz Partinja. S pokojnikom je legel v grob zanesljiv krščanski in slovenski mož, ki je pomagal v dobi pred svetovno vojno orati slovensko in krščansko ledino v Slovenskih goricah. Bil je vnet sobojevnik blagopokojnega poslanca Roškarja, katerega je spremljal po številnih shodih in prireditvah. Rajni Ferlinc je bil stalen naročnik našega »Slovenskega gospodarja« in drugih krščanskih listov. Zveštemu slovenskemu možu naj bo zemljica lahka!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V teku letošnje

zime je že nekaj župljanov odromalo v večnost. Ker so bili vsi naročniki in čitatelji našega »Slovenskega gospodarja«, objavljamo njihova imena: Jožef Krajnc, Marija Klobasa, Marija Šumandl, Jožef Ferlinc, sami zakonski možje in žene. Desetega dne tega meseca pa je umrl Franc Fanel, starejši fant, kot žrtev jetike, vsa zdravniška pomoč je bila zaman. On je z odličnim uspehom dovršil orglarsko šolo ter je bil znan pevec. Vsem želimo miru in pokoja v Gospodu!

Sv. Rupert v Slov. goricah. S 1. februarjem nas je zapustil g. kaplan Jožef Krajnc, ki je odšel v Apače. Za kaplana je prišel k nam iz Vranskega g. Josip Klemenc. Novemu g. kaplanu kličemo: Bog blagoslovi Vaše delo! — Letošnji predpust smo imeli kar 16 oklicev. Med temi sta Zorec Lojzika, članica Marijine družbe, iz Čermlejšaka, in Ludvik Šilec iz lenarške župnije. Prav obilo sreče in božjega blagoslova! — Pred enim tednom je izdihnil svojo blago dušo Jožef Habjanič, ki mu je jetika pretrgala nit življenja. Pokojni zapuščala ženo in dva mladoletna otroka, brata Vinka ter očeta in mater. Naj v miru počiva! Očetu, materi, bratu in ženi sožalje!

Sv. Ana v Slov. goricah. Na Svečnico po večernicah se je vračala tuk. posestnica Antonija Majerič proti domu. V bližini društvenega doma jo je nenadoma zadela kap in je obležala na mestu mrtva. Priskočili so ljudje in so jo skušali z umetnim dihanjem spraviti k zavesti, a ves trud je bil zaman. Rajna je bila znana kot dobra krščanska gospodinja in je bila povsod zelo priljubljena. Pogrešali jo bodo osobito reveži, katerim je bila prava mati. Svetila blagi pokojnici nebeška luč!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Pet zakonskih zvez se je letos doslej pri nas sklenilo med domačini, dva ženina sta si pa neveste pripeljala od drugod. Svatje na gostiji Mateja Drevenškega in Katre Predikaka so za afrikanske misijone zbrali 125 Din; gostija Blaža Vidoviča v Apačah s Fero Rogač iz Pleter pa je omogočila botrinski dar 90 Din za krst zamorske deklice Marjete. Obilo božjega blagoslova vsem novim družinam! — Na masno nedeljo je katoliško prosvetno društvo nudilo obilo zabave z veselo spevoigro, šaljivim prizorom s petjem, in zlasti še z »Veselo igro o žalostni princesi«.

Medvece pri Pragerskem. Predpustni čas je veseli čas in kljub današnjim težkim razmeram se ljudje v tem času menda še najbolj pozabavajo. Na kmetih se v tem času že od pamtiveka tudi sklepa največ zakonov. Čisto umevno je, da je sedanja življenska kriza povzročila, da so velike šumne gostije postale na kmetih zelo redke ter da je vedno več takozvanih tihih porok. To je seveda v mnogih ozirih pametnejše, nekaterim pa, zlasti mladim, to ni po godu. Ker nas neznosa kriza za tlači in vsak dan bolj in bolj dela revne, še tihih porok ne bomo zmogli, temveč ostali bomo samci in samice za naprej, ali vsaj za prihodnje boljše čase. Med drugim sta se odločila za zakonsko življenje: Jakob Sagadin, ki si je izbral za življensko družico Amalijo Kumrič, in Janez Mohorko, pošten, pridni in varčen fant, ki je odšel gospodarit v Morje pri Framu. Naša želja je ta: Srečno življenje in obilo božjega blagoslova! Bog živi do zlate poroke!

Laporje. Škof je zmagal! Tak je rezultat smuške tekme, ki so jo imeli naši prosvetaši s soslednimi. Sicer je bojda 9 naših fantov toliko kot 10 drugih, vendar tokrat ne drži, ker so se na dilcah tako zadržali, da je zmago odnesel fant iz Šentpetra. Smuk! — Zeblo je letošnji predpust neveste. Vendar smo jih celih pet parov vpregli v Lukeževe telege. Na par krajih smo se pa uredili... Najbrž mislijo, da se še nihče ni kesal, da je zgodaj vstajal in se pozno ženil. Prav mislijo. — Poučno igrice »Kaznovana nečimurnost« so si vprizorila dekleta v prosvetnem društvu. Fantje se pa pripravljajo na pomlad. — Pogovarjamo se, če je res, da se misli letos naša fara postaviti z Mohorjani? Res je! 150 nas mora biti! Za dva kovača se dobi 5 knjig, in sicer med temi prelepa knjiga o Slomšku, ena zanimiva o zgodovini slovenskega naroda, kako se nam je godilo, ko smo bili še pod Avstrijo, dalje 2 pretresljivi povesti (Graničarji, Stiški svobodnjak) ter Koledar. V teh težkih časih, ko vse poka, je res hudo za denar. Vendar se bomo vkljub temu, kot rečeno, postavili. Saj je pa tudi ponos za vsako slovensko hišo, da prihajajo v njo mohorjevke. Če bi bilo treba tudi pristradati, nič za to: tem bolj vesel in ponosen boš na svojo žrtev. Čast onim, ki so se že priglasili: posebno vsem, ki na novo vstopate

Policija je vtaknila lopove pod ključ in sedaj se obravnava zadeva v Ameriki že takorekoč običajnega ugrabljenja pred sodiščem. Finančnik Factor sedi na sedežu za priče, a je obdan od zob oboroženih detektivov, ki ga stražijo z revolverji in strojnimi. Banditska organizacija je namreč prisegla, da se bo rešila med razpravo Factorja, kateremu je znanih preveč skrivnosti te temne družbe. Factor je prepoznal v glavnem obtožencu lopova, ki ga je odpeljal in je tirjal od njega 120.000 dolarjev odkupnine. Priča poroča, kako so ga zaprli po ugrabljenju v klet in so ga

bilo do današnjega dne nekaj povsem tujega. Šlo je. Sila pač kola lomi in ne da bi ne bila kos glavarju Krucev! Toliko se je izmiril, da si je že lahko sam hladil obraz, da bi si čim prej razvezal jezik ter odprl oči. Proti večeru je že bilo boljše z odpiranjem ust. Videl je le malenkostno in mrzlica ga je povsem zapustila. Zunanje zdravje se je vračalo vidno; tem občutnejše ga je pričela majati notranja zavest in bolest, da je Vida davno preko Mure in se mu že posmiha celo Mursko polje, ker ga je ugnala na tako preprost način ženska potuhnjenost. Srdito jezo na samega sebe je skušal utopiti v žganju, katerega se je natreskal, da je omahnil po ležišču kot trdo povezan snop. Spal je in bil do posina drugega jutra rešen prebriskih očitkov lastne neprevidnosti.

Zjutraj se je že bila umaknila z obraza otekline toliko, da je lahko dopovedal prijatelju, kako so ga oropale njegove čebele onega blaženega bitja, ki mu je bilo vse na svetu.

Gospodar mu je bil takoj na uslugo s poizvedovanjem za pobjego in mu je obljubil, da mu bo poslal zanesljiva poročila. On sam naj lepo počaka pri njem na domu, da ne bo strašil s svojo še vedno liki svinj-

ski lonec oteklo glavo po Krajini. Jurij se je pustil pregovoriti. Prijatelj je sam odjezdil v kraje ob Muri, da mu sporoči, kod se mu je izmuznila nevesta.

Somišljenik Lajoš Črnc je bil naglo v sedlu in ubral pot iz Pinc na Bernice, Petešovec in do Hotize. Povsod so mu zatrjevali ljudje, da je brzel tam mimo čeden mladenič v obleki madžarskega plemenitaša.

Koj za Hotizo je izginila za begunko vsaka sled, kakor bi se bila pogreznila v zemljo ali odfrčala po zraku preko Mure. Za omenjenim selom ni videla živa duša ogrskega mladca. Nadaljeval je brezuspešno zasledovanje celo do Dolnje Bistrice. Tukaj tudi ni bilo glavarjeve ljubice, pač pa je zvedel, kako so napadli baš radi njene ugrabitve v noči veržejski strelci Bakovce, jih spalili do tal, poklali staro ter mlado. Komur je uspel pobjeg iz goreče vasi, je bil obklan od steklih psov, katere so naščuvali napadalci za begunci. Ljudje so preklinjali vrazjega Godrnjo in njegove Kruce, ker so priklicali radi ene ženske tako strašno gorje in maščevanje nad nedolžne!

Lajoš je privoščil v Dolnji Bistrici odpočitek sebi ter konju. Od tam se je vrnil v Pince z najslabšim

in onim, ki se trudite za to! Katera vas bo na prvem mestu? Zaenkrat se kosata Levič in Križni vrh. Druge vasi, na plan, »pobijte« jih! Pa zares! Ako drugače ne gre, pa naj po dve družini skupaj naročita. Tako jih boste gotovo!

Sv. Jernej pri Ločah. Izvanreden predpust smo letos tukaj doživeli, da takega v naši mali fami redkokdaj kdo včaka. Kar 11 parov smo poslali v zakonski »raj«, med temi ženina s 67 leti in 6 Marijinih družbenic. Enkrat Enkrat je bilo pet porok na isti dan, drugič 4. Ena nevesta je šal iz župnije k poroki, druga je zato prišla od zunaj se tu poročiti. Štiri so ostale v župniji, med temi obe organistovi sestri in cerkveni pevki, druge so šle ven in sicer po ena v Loče, v Laporje, v Studenice, v Sv. Venčesl, na Prihovo in Sladkogoro. Želimo tem novoporočencem obilo sreče na novi življenski poti, da bi svojega »hočem« nikoli ne obžalovali ter da bi neveste, ki so šle iz župnije, vselej in povsod delale čast svoji rodni šentjernejski župniji, da bi tako ob njih še drugi ženini pozorni postali na naše »blago«, ki ga imamo še dovolj na razpolago.

Velika Nedelja. Pretečeni četrtek je bilo pri nas predavanje Katoliške akcije za celo našo dekanijo. Gg. predsednik in tajnik iz Maribora sta nam v prepričevalnih besedah razložila pomen, namen in delovanje Katoliške akcije. Poslušalci, kateri so v nepričakovano obilnem številu prihiteli od blizu in daleč, so zelo pazljivo sledili izvajanjem gg. govornikov. Če kdaj v zgodovini, je sedaj na mestu, da kristjani odločno povzdignemo svoj glas ter napovemo neizprosno boj brezverstvu, da ne rečemo novodobnemu poganstvu. Saj dandanes marsikatera žena kakega kapitalista izda za svojega psa ljubljenska več na mesec, kakor ima njegov delavec svoje krvavo zaslužene plače, in to sedaj, ko toliko ljudi strada in umira gladu.

Velika Nedelja. V noči od sobote na nedeljo je bil od neznanca obstreljen Habjanič Matevž iz Šardinja. V bližni kleti je namreč opazil luč, kar se mu je zdelo sumljivo, ker je bilo že pozno. Ko se je približal kleti, je iz neposredne bližine počil strel iz lovske puške ter ga zadel v trebuh. V zelo opasnem položaju je bil prepeljan v ormoško bolnišnico. Za storilcem ni sledu.

poročilom, ki je sploh zamoglo udariti na uho krucevskega vodje.

Sedaj je imel Jurij Godrnja! Bil je ob ljubico, imanje in nakopal si je sovraštvo Murskega polja in ožje domovine!

Ni strpel popolnega vplaha oteklina. Moral se je prepričati na lastne oči, kako mu je podkuril vražji Ropoša s svojo bando.

Na pojezdu proti domu se je uveril kaj kmalu, da so bila Lajoševa sporočila o ubegli istinita. Do Bakovcev se je upal v noči od severa. Našel je kup pepela, s katerega je odmeval strahotno v noč lajež in cvil le na pol živih — steklih psov! Bil je torej ob vse radi nepreudarne zatelebanosti v čisto navadno kmečko dekle, ki se posmehuje bedaku z druge strani Mure!

Na upepeljenih ostankih domačega sela in lastne domačije je prisegel pri nebu in zemlji celotnemu Murskemu polju popolno pogibel in opustošenje!

Kaj je preostajalo razočaranemu glavarju kranjskih Krucev drugega, nego da je ostavil pogorišče ter stekle pse in oddirjal nazaj v tolovaški tabor v

Križevci pri Ljutomeru. Dne 4. februarja, skrajno točno ob 7. uri zjutraj, sta v Gospodu zaspali po doljši in mučni bolezni dve spoštovani in ugledni osebi na Grabah. Prva je gospa Žnidarič Marija, veleposestnica, dobra sosedka in priljubljena daleč na okrog, vdova rajnega cerkvenega ključarja Žnidarič Franca pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Rajna, ki je dosegla starost 73 let, je bila dobra mati, vestno izvršujoč zapoved ljubezni do bližnjega, zlasti do revežev. Naj ji bo Bog plačnik! Drugi, ki je umrl, je g. Simonič Matija, premožen posestnik na Grabah, ugleden mož in krščanski oče, dober sosed, vsakomur na razpolago z nasvetom in s pomočjo. Rajni je tekom 73 let svojega življenja prenesel veliko bridkosti vsled dolgotrajne bolezni in zaradi izgube edine hčerke, ki je že dolgo let rajna, in pozneje tudi sina. S potrpežljivostjo, s katero je vse prenašal, je bil mlajšim dober vzgled. Pogreb obeh rajnih se je vršil skupno dne 6. februarja ob 9. uri dopoldne na pokopališče pri Sv. Križu. Velike množice faranov, znancev in sorodnikov so ju spremile na poslednji zemeljski poti. Rajnima svetila večna luč!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 28. januarja je vzela slovo od samskega stanu gdč. Lizika Ozmec, dolgoletna cerkvena pevka, hči uglednega kmeta in cerkvenega ključarja pri Sv. Miklavžu g. Jakoba Ozmec. Kot spremljevalca za bodoče življenje si je izbrala poštenega mladeniča g. Kumer Vekoslava, kmeta v Trgovišču pri Veliki Nedelji. Mlademu zakonskemu paru častitamo ter želimo v novem stanu obilo sreče!

Polenšak pri Ptujju. Krepak, a zaslužen odgovor je dobil od mladih Polenšanov na dopis v »Slovenskem gospodarju« z dne 10. 1. njega dopisnik. Podcenjeval je hrabrost zakonajelnih kandidatov. A ti so junaško in samozavestno izpostavili mlada prsa in svoja imena za cilj, dopisnikovega papirnatega topa, format 25 in 35 cm, katerega tiskana granata naj raznese njihova slavna imena šrom Slovenije. Nedelja 21. januarja bi skoraj bila za dopisnika usodna. Malo je manjkalo, da ga ni zadela »ušesna kap«, ko je g. župnik iz prižnice postavil v bojno črto pred slabo preoroškega dopisnika: 8 moških in 8 ženskih. A, še ni bilo konec! Tem sta še sledila 2 pa-

ra. Ubogi dopisnik! Zgubil je zavest in spomin in še le danes se je spomnil teh imen, katera Vam zdaj javno zapiše. Začne se od kraja in konča na koncu. Evo jih! Janez Janžekovič, hlapec pri Lovrečevih na Polenšaku, je kar pograbil dekle teh, Lojziko Šumenjak iz Polenec. Lovrenc Horvat, čevljar v Polencih, je že bil bolj izbiren. Pripeljal si je za svojo ženko Liziko Munda iz šentlenerčke, sosedne župnije. Franc Veršič iz Polenec je par mahnil na četrto ure oddaljen Polenšak in si izbral za gospodinjo Miciko Munda. Isto tako dolgo pot je napravil tudi Alojz Cvetko iz Zasadv in si pripeljal svojo ženko Miciko Kekec iz Braclavec. Zastaven braclavski fant Konrad Tuš je mahnil v prijazne Lasigovce in obljubil zvestobo Micki Trafenik. Dobrosrčno mladenko Anico Janžekovič iz Polenec pa nam je odpeljal močen posestnik-vdovec Joško Domanjko na svoj dom v Bolehnečice, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Janez Belšak, posestnik-vdovec, pa jo je mahnil v Dornovo in si pripeljal novo gospodinjo iz pridne hiše Škrlčeve. Mlad vdovec in vesten gospodar Martin Tuš iz Polenec si je poiskal novo gospodinjo v Hlaponcih v pridni mladenki Štefiki Privšek. Kot nov gospodar je prišel k nam iz lovrenčke fare Jože Horvat iz Kukave in si vzel za svojo družico Micko Zavec iz Brezovec. Še en par je bil oklican, za katerega pa dopisnik žal ne ve, ali je že zakonski, ali ne in to nestalnega bivališča, nevesta tukaj rojena, Lizika Habjanič, in ženin Joško Golub nekje iz Štrigove. Kaj ne, to je mlada armada, katerih imena so zavzela precejšen prostor v »Gospodarju« in katerim vsem skupaj želimo obilo sreče, zvestobe in ljubezni ter obilnega blagoslova iz nebes! Še več parov je mislilo napraviti ofenzivo, a so si še premislili in odložili odločilen napad na boljše čase, seveda v veselje dopisnika, da mu zaenkrat še ni treba pisati njihovih imen.

Veržej. Pridni smo! Pri nas se jih hvala Bogu še zmiraj več rodi kot jih umrje. Lani je le slučajno eden več umrl, pa še ta je utonil. Prebivalstvo trga pa ne raste, kljub večjemu številu rojstev. Zakaj ne? Zato, ker gre vse »odvišno« v službe v Mariboru, ki ima, skoro, da se ne bom zlagal, vsaj polovico svojih zvestih prebivalcev od tukaj in bi potemtakem tudi naš trg morali šteti med glavna mesta

dolnjelendavskih šumah, da pozove na maščevanje Kruce cele Krajine.

V taboru so ga že težko pričakovali. Izostal je dalje, nego je napovedal pri odhodu. Med njegovo odsotnostjo so bili obveščeni starešine, naj se drži glavar doma, kralj ga lahko pozove vsak čas na posvete. Sel iz kraljeve okolice je znal povedati, da je nekaj velikega na obzorju, kar bo najbrž hudo zadelo Madžarsko. Turčin, in sicer sam cariograjski veliki vezir se pripravlja na vojno. Turška vojska se bo podala preko Ogrske nad Dunaj, da ga zavzame z naskokom ali z oblego in se polasti s cesarsko prestolico preostale Evrope. Presneta reč pri turškem navalu je istina, ker so Kruci zavezniki Turkov in bodo tvorili kot kažipotni mohamedanske vojske predstražo.

(Dalje sledi.)

izpostavili vsem mogočim duševnim mukam. Tolovaji so mu zapretili, da mu bodo zakurili pod podplati, mu porezali ušesa ter jih poslali njegovi ženi, če ne bo pospešil izplačila zahtevane odkupnine.

==

Prepezo . . .

Ko so prepovedali v Kaliforniji pred 14 leti alkohol, se je zaklel neki farmer, da se ne bo tako dolgo bril, dokler bo trajala alkoholna prepoved. Svojo obljubo je držal in njegova brada je dolga 41 cm. Amerika je zopet »mokra«, a farmer se ni obril. »Zdravnik mi je prepovedal pred 2 letoma vsako kapljo alkohola«, je rekel.

Sirite „Slov. gospodarja“!

naše domovine. Pa zebe nas tudi v tej sneženi in ledeni zimi, menda najbolj daleč naokoli. Tako nas zebe, da je celo toplota ljubezni padla pod ničlo. Nobenemu se letos ni več »vžgalo« in vnelo za žentev. Pa nismo čisto brez »ženihov« in lepih »sneh«. Še na oddaj bi jih imeli. In niti premladi niso več. In to samo zato, ker se hočejo temeljito pripraviti za ta »srečen« zakonski jarem. Raje nič kot pozneje dvojno mizo in dvojna vrata. Prosim, posnemajte!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Prerod in Samušanski vrh bosta počasi postala tako sloveč kraj, kakor marsikatero letovišče, seveda na drug način, in sicer radi dobro izvežbane vlomilske tolpe. Za letošnji pust so se preskrbeli ti dolgoprstneži z dobrim vinom iz Šešerkove vinske kleti na Breznici. Seveda, če imajo piti, je tudi jesti treba radi podlage k pijači. Zato so naredili nezaželjen obisk pri Žnidariču v Tibolcih, ker tudi picke jim gredo lepo v glast. Kljub vsej marljivosti orožništva jim še ni bilo mogoče priti na sled.

Kicar (pri Ptuju). Vedno več vlomov se izvrši v Spodnjem Velovjeku in Kicarju. Pred Božičem so se uzmoviči bavili s svinjami, kokoši in piščeti, da so si priskrbeli meso za zimo. V poletnem času so nas gledali iz sence, kako smo se mi potili in skrbeli za nje, da nam bodo na zimo imeli kaj vzeti. Ko so se založili z mesom, so postali seveda tudi žejni. Zato so se odločili, da si priskrbe tudi vina. Izvršili so več vlomov v vinske kleti. Prvo so vlomili skozi okno v klet pos. Slatiča Jožefa v Spodnjem Velovjeku; isti večer pri Vrablju v Kicarju, kjer so odnesli precej vina. Nato je bil izvršen vlom dne 23. jan. pri Ignacu Druževiču. Tam so si napolnili z vinom sodček 140 l ter so ga zavlekli na bližnjo njivo. Gotovalo jih je nekdo pregnal, ker so ga pustili na njivi, ko so morali bežati. Pri Slatiču je bil dne 7. februarja zopet izvršen vlom. Drzni vlomilci so udrili skozi troje vrat in jih razbili in potem odnesli večjo količino vina. Na prijavo Slatiča so prišli orožniki, ki so izvršili preiskavo. Vino se ni našlo, našle pa so se druge reči, ki so bile prej ukradene. Našel se je en sod in en škaf. Upajmo, da se bo orožnikom posrečilo, priti tem ljudem na sled. Drugače niso več sigurne naša vrata in naše ključavnice, ako ne bodo v našem kraju teh uzmovičev ugrabili.

Konjiška vas. Cenjene bralce bo gotovo zanimalo delovanje in životarenje v sicer zelo malo znani Konjiški vasi. Predpust je minil v znamenju krize brez gostij, daši je tukaj precej kandidatij in še več pa kandidatov za zakonski stan. Ljudje zelo bolehalo, a smrtnih slučajev še hvala Bogu ni. Boleha pa tudi in sicer na pomanjkanju kulture naša fantovska mladina, zato bi zelo želeli kako prosvetno društvo, ki bi nudilo fantom priliko pokazati svoje duševne zmožnosti na lepši in primernejši način, nego se to dogaja danes.

Šmarje pri Jelšah. Letošnje precej hude zime smo se že pač zadosti navžili in zato težko pričakujemo toplejših spomladnih dni. Druga leta smo v predpustu obhajali gostijo za gostijo, letos pa nam jih je kriza skrčila tako, da smo imeli po 15 oklicih le 9 porok. Nekaj nenavadnega je bilo tudi to, da smo imeli do pepelnice tudi krstov le 9, pa tudi že 9 mrličev, med katerimi se nahaja tudi 82 leta stari Matevž Drogenik. — Zadnja posebnost pa je to, da se je za letošnji pust prav izredno živahno zganila naša gasilska četa in začela izdajati svoj »znanstveni list« in ga polniti z domačimi novicami in vestmi; presenečila pa

je čitatelje pripomba na čelu lista: »prva in zadnja številka«.

Dobova. Gasilska četa Mostec priredi v soboto dne 24. t. m. zvečer ob 8. uri in v nedeljo dne 25. t. m. ob treh popoldne v dvorani pri g. Kramerju v Dobovi K. Meškovo žaloigro »Matka« v treh dejanjih. Občinstvo je najvljudneje vabljen, da se udeleži igre v najobilnejšem številu. Ko moramo premissljevati v sedanjem času bolj resne stvari, bo tudi vsem prilika, da si ogledate v soboto in v nedeljo v živih slikah Kalvarijo - pozemeljske matere.

Rajhenburg-Lokve. Dne 1. februarja je preteklo osem let, odkar biva med nami spoštovani in delavni g. kaplan Jakob Zidanšek. Bog ga nam ohrani in blagoslovi njegovo delo! — Dne 4. februarja se je poročila člana dolgoletna cerkvena pevka Francka Župčeva, članica Marijine družbe. Pred poroko so ji njene sestre zapele pesem v slovo, po poroki pa ono lepo pesem, ki nas je ganila. Poročila se je z Antonom Knez, posestnikom in cerkvenim pevcem. Božji blagoslov spremlja poročena!

Dortmund, Evng. Dne 7. t. m. smo spremili k večnemu počitku občespoštovano gospo M. Britovšek, rojeno Tajnik. Dosegla je ta blaga in pobožna žena 80. leto. Umrila je po večkratnemu sprejemu sv. popotnice mirno in bogudvano. Kako je bila spoštovana, je pričal pogreb, katerega se je udeležilo društvo krščanskih mater in društvo sv. Barbare z zastavami in ogromna množica ljudstva nemške in slovenske narodnosti. Blaga mamica zapušča žalujočega moža, s katerim sta meseca oktobra lanskega leta praznovala 40letnico svoje poroke, in tri hčerke in mnogo vnukov. Bivala je tu pri hčeri, ki ima za moža Nemca že mnogo let. So se pristržno razumeli, nič ni kalilo njih ljubezni. Dve hčeri sta v Jugoslaviji omoženi. Naj ji bo lahka nemška zemlja in da se enkrat vidimo nad zvezdami! — Tu v bližnji okolici še imamo tri 80letne rojake, Bog naj jim da še mnogo let srečnega življenja!

Razveljavljene občinske volitve.

Križevci pri Ljutomeru.

Upravno sodišče v Celju je pod št. A 413-33 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Križevci, okraj Ljutomerski, se je v volilnem imeniku vpisani Bratina Alojz, posestnik v Križevcih, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitve, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5 zak. o občinah v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Pritožitelj navaja, da so se pri volitvah za občinski odbor v Križevcih dogodile med drugimi tudi sledeče nepravilnosti:

1. da mu je volilni odbor kot predstavniku liste Vaupotič Matija onemogočil vsako kontrolo pri glasovanju s tem, da mu je predsednik volilnega odbora odkazal osamljen sedež na koncu dolge mize, da mu ni izročil na vpogled nobenega imenika, seznama in zapisnika,

da mu je zabranil zapisovanje oziroma beleženje volilcev od — sno da mu je prepovedal delati znake, iz katerih bi bilo razvidno, za katero listo je kdo volil in da mu je smel pogledati v zapisnik samo dvakrat:

2. da je volilni odbor dopustil, da je s pooblastili glasovalo 28 volilcev, ne da bi bili osebno prišli na volišče.

Upravno sodišče je moralo pritožbi ugoditi radi tehle razlogov:

Ad 1. Na podlagi ugotovitev v zapisniku o poslovanju volilnega odbora v času glasovanja v zvezi z izjavo predsednika volilnega odbora z dne 25. oktobra 1933, smatra upravno sodišče zgoraj navedene trditve za dokazane. Ker so zgoraj navedena dejstva takega značaja, da onemogočajo predstavniku kontrolo pri glasovanju in ker je s predstavnikovo pravico prisostvovanja bistveno združena tudi pravica kontrole poslovanja odnosno glasovanja, je bilo v tem pogledu postopanje volilnega odbora nepravilno. Taka nepravilnost pa je obenem utegnila bistveno vplivati na izid volitev. Radi tega je bilo v tej točki ugoditi pritožbi.

Ad 2. Po členu 35 zakona o občinah smejo volilci glasovati samo osebno. Tudi par. 22 banovinske odredbe o postopku pri volitvah občinskih odborov le dovoljuje, da sme volilec, ki radi težke telesne hibe ne bi mogel glasovati na način, predviden v par. 20 te uredbe, privedi pred volilni odbor pooblaščenca, ki glasuje namesto njega. V danem primeru pa je iz zapisnika o poslovanju volilnega odbora v času glasovanja razvidno, da je s pooblastili glasovalo 28 volilcev, ki so volitev osebno niso mogli udeležiti. Tudi ta nepravilnost bi v zvezi z zgoraj navedeno utegnila bistveno predrugačiti volilni rezultat. Radi teh razlogov je moralo upravno sodišče odločiti, kakor je zgoraj navedeno.

Vse druge nepravilnosti, ki jih navaja pritožba, bi bile — tudi če so resnične — podrejenega pomena, vsled česar se sodišče z njimi tudi ni bavilo.

Celje, dne 19. decembra 1933.

Sromlja.

Upravno sodišče v Celju je izdalo tole odločbo: U 420/33-5.

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. okt. 1933 vršile v občini Sromlje, srez Brežiški, se je v volilnem imeniku vpisani Avšič Ivan, posestnik v Volčjem, dne 31. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celje.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50 odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

1. Volilni odbor ni bil pravilno sestavljen. Za predsednika je bil namreč postavljen Mirko Potočnjak, ki sploh ni vpisan v volilnem imeniku občine Sromlje, kar je v nasprotju z določbo par. 6 odstavek 2 banovinske volilne odredbe. — Za člana volilnega odbora pa sta bila postavljena Žrjav Franc in Pinterič Jože, od katerih nobeden ni bil občinski od-

bornik. S tem je prekršen par. 6 odstavek 3 navedene uredbe. Od predsednika občine navedeni razlog, da so vsi bivši odborniki bili kandidati na eni od obeh list, ni utemeljen po zakonu, ker kandidatura po zakonu ni ovira za članstvo v volilnem odboru (glej par. 6 volilne uredbe).

2. Volilni odbor je brez zakonitega razloga odstranil iz volilnega lokala namestnika predstavnika liste Strgarja Antona. Okolnost, katero navaja volilni odbor kot razlog za odstranitev, namreč, da se je imenovani za nekaj časa odstranil iz volilne sobe, po zakonu ni razlog za tak ukrep. Po par. 37 zakona o občinah in po par. 9 volilne uredbe imajo predstavniki kandidatnih list pravico, a ne dolžnosti, prisostvovati poslovanju volilnega odbora. Iz tega izvira, da po svoji volji, kadar hočejo, morejo oditi iz volilnega lokala. Vsled tega nepravilnega ukrepa volilnega odbora je pritožiteljevi listi bila protizakonito odvzeta možnost kontrole volilnega odbora ter je vsled tega to poslovanje izgubilo enega najvažnejših pogojev verodostojnosti. To v toliko prej, ker so vsi člani volilnega odbora razen predsednika, ki ni mogel voliti, glasovali, kot se vidi iz glasovalnih seznamov, za listo, ki je nasprotna pritoževaljevi listi.

Zbog navedenih nepravilnosti je sodišče na podstavi par. 50 zakona o občinah moralo odločiti kot zgoraj.

Celje, dne 20. decembra 1933.

Jurovski dol.

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod št. A 507/33—8 tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. okt. 1933 vršile v občini Jurovski dol, okraj Maribor levi breg, se je v volilnem imeniku vpisani Korošec Peter, posestnik iz Partin, s tovarišem dne 23. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50 odstavka 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve. Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanih je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelja trdita, da je ob kakih šestih na večer službujoči orožnik zahteval od predstavnika Koroščeve liste Zorc Ivana, naj mu izroči prepis volilnega imenika, na katerem je označeval izid volitev s »K« (Korošec) in »R« (Rotman), da se je predstavnik liste branil izročiti ta dokaz, češ, da je to njegova last, nakar mu je orožnik seznam odvzel, in da je potem predsednik volilnega odbora predstavnika Zorca Ivana potisnil iz volilnega lokala.

Te trditve pritožiteljev so resnične. Predsednik volilnega odbora Komider Franc je pri okrajnem sodišču pri Sv. Lenartu pod prisego izpovedal, da je ob zaključku volitev ob 18. uri službujoči orožnik odvzel predstavniku Koroščeve liste Zorc Ivanu, in sicer na svojo pest, volilni imenik in da je priča ob zaključku volitev ob 18 Zorca Ivana pozval, da se naj odstrani z volišča, kar je ta tudi storil. Enako je izpovedal tudi službujoči orožnik Radnovič Simon s spremembo, da je predstavniku

Zorc Ivanu odvzel zapisnike po nalogu predsednika volilnega odbora. To postopanje pa ni bilo pravilno. Orožnik ni imel pravice odvzeti predstavniku Zorc Ivanu zapiske na lastno pest, ker imata na volišču odločati o zakonitosti volitev in redu le volilni odbor in predsednik volilnega odbora (par. 15 ban. uredbe o glasovalnem postopu).

Pa tudi ukrep predsednika volilnega odbora, da je odsvolil predstavnika Zorca Ivana pred štetjem glasov, ni v zakonu utemeljen. Po par. 34 zakona o občinah imajo predstavniki kandidatnih list pravico, da prisostvujejo poslovanju volilnega kakor tudi glavnega volilnega odbora ves čas volitev. Iz dejstva, da daje zakon predstavnikom list pravico, da oni prisostvujejo ne samo poslovanju volilnega, marveč tudi glavnega volilnega odbora, jasno izvira, da se pravica prisostvovanja ne omejuje samo na glasovanje, ampak tudi na oni del poslovanja, s katerim se ugotovi rezultat volitev. Pod izrazom »volitve«, ki se rabi v navedenem par. 34, ni torej razumeti samo glasovanja, ampak celokupno poslovanje volilnih in glavnih volilnih odborov od pričetka do konca. Z odstranitvijo predstavnika Zorca Ivana pred štetjem glasov se je torej kršila njegova pravica iz par. 34 zakona o občinah in par. 9 banovinske volilne uredbe.

Ta kršitev v zvezi s trditvijo predstavnika Zorca Ivana, da je volilni rezultat, ki je bil uradno razglašen, po njegovih beležkah napačen, odvzame volilnemu aktu tisto verodostojnost, ki bi mu kot uradnim listinam šla brez te kršitve. To kršitev je tedaj v tem primeru smatrati kot odločilnega pomena za končni izid volitev, radi česar je bilo odločiti kot je zgoraj razvidno.

Ker je bilo že iz tega razloga volitve razveljaviti, se v razmišljanje drugih točk, ki so podrejenega pomena, ni bilo spuščati.

Celje, dne 10. januarja 1934.

Lukolela na ekvatorju v belgijskem Kongu, 20. XII. 1933.

Polovanje v Afriko.

Anton Kramberger, misijonar.

(Dalje.)

Po trgovinah je vse zelo poceni. Se pozna, da imajo ti ljudje malo denarja. Ko sem v neki trgovini vprašal po filmih in fotografskih papirjih in drugih potrebščinah, je bilo vse cenejše kot v Belgiji. Na primer film 6 krat 9 je stal v Belgiji 11 frankov, tu pa le 7, pa je ista kakovost. Seveda sem si jih nakupil precejšnjo zalogo; kakor sem pozneje videl, so bili res prav dobri.

Ob 12. uri je ladja dvignila sidro in odpluli smo naprej proti ekvatorju. Ta vožnja je bila mirna in prav prijetna. Opazili smo leteče ribe, ki jim pravijo morske lastovke. Dvigne se za pol metra iz vode in leti po zraku kakih 100 metrov. Pa tudi veliko delfinov je bilo videti.

Na ekvatorju je bilo veliko ceremonij s takozvanim ekvatorskim krstom. Na krovu so napravili veliko kopalnico; tu notri so vsakega, kateri se je pustil, prav slovesno trikrat potopili pod vodo. Na majhenm odru zraven je bil prestol za Neptuna (morskega boga) in za njegovo ženo. Te ceremonije se nisem udeležil, ker se mi je vse preneumno zdelo, čeprav se je sam Nep-

tun ponižal do mene, proseč me, naj se dam krstiti.

Po 18 dneh vožnje se je ladja ustavila v mestu Lobito, ki ima jako dobro pristanišče. Leži na 12. stopnji pod ekvatorjem. Pozdravljena Afrika, ki boš odslej moja domovina! — Del mesta, kjer stanujejo Evropejci, je precej lep in snažen, črnski del pa je čisto — afriški.

Dalje sledi.

Poslednje vesti.

Iz inozemstva.

Občinske volitve na Bolgarskem. Zadnje nedeljo so se vršile na Bolgarskem občinske volitve. Vlada je dobila 60 odstotkov. Za vlado so najmočnejši fašisti. Za polovico so padli komunisti.

Rusija je priznala Poljsko za velesilo.

V Avstriji so upostavljene nove deželne vlade in bodo razpuščene vse stranke.

Koloman Wallisch prijet in obsojen na smrt.

Ime Wallisch je dobro znano po Mariboru, kjer je organiziral kmalu po prevratu komunistično stranko. Izgnan iz Maribora, se je zatekel na Ogrsko. Tam je igral veliko vlogo v prosluli Bela Kunovi boljševiski vladi. Iz Ogrske je pribežal na Zgornje Štajersko, kjer je bil dolga leta komunistični vodja tamošnjega delavstva. Pri sedanjem puču je stal na čelu upora v Brucku. Po zatrti ustaji je hotel uiti v avtomobilu na Češko, a so ga blizu Rottenmanna na Zgornjem Štajerskem spoznali, ga aretirali v pondeljek in ga takoj obsodili na smrt na vešalih.

Velika železniška nesreča na Italijanskem.

Dne 18. februarja je prišlo v Italiji med postajama Popolonia in Portovechio do železniške nesreče. Potniški vlak je trčil v motornega in je zgorelo 50 oseb.

Domače novice.

Nov kapucinski most je bil zadnje nedelje blagoslovljen v Celju.

Vlak je povozil med postajama Bučečevci—Mota 75letnega Julija Rauterja iz Mürščaka. Težko poškodovani bo okrevaj.

Avtomobilska nesreča. Na Ormoški cesti v Ptujju je pri prekoračenju ceste avto iz Avstrije povozil hlapca Jožefa Lehca iz Spuhlje. Povoženi ima med drugim zlomljeno desno nogo.

Zadnje soboto zjutraj je vsled slabega dimnika nastali požar uničil podstrešje stanovanjskega poslopja posestnika Antona Sukiča v Podgradu pri Gornji Radgoni.

Za malo denarja — malo muzike. Pametno varčevanje ni bilo nikdar tako potrebno, kot v sedanjih težkih časih. Pametno varčevati pa pomeni dajati na stran od onega, kar brez posebne škode za svoje gospodarstvo lahko utrim. Nespametno pa je varčevati tam, kjer lahko radi tega nastane za gospodarstvo neprecenljiva škoda. In tako nespametno varčujejo oni, ki z izgovorom na krizo in na pomanjkanje denarja znižujejo zavarovane vsote za požar daleko pod dejansko vrednost svojih poslopij. Taki ljudje ne pomislijo, da jim more zavarovalnica po požaru tudi izplačati daleko manj, kot pa znaša škoda. Zavarovanje v teh časih nalaga res težke obveznosti, a še težje bo gospodarju, ki pogori, a ima poslopja pod vrednostjo zavarovana. Zato se posvetujte pred vsakim znižanjem s krajevnim zastopnikom naše domače Vzajemne zavarovalnice in prepričani ste lahko, da vam bo svetoval le ono, kar je v Vašo korist.

»Kredit«, gospodarska zadruga, r. z. z. o. z. v Celju, naznanja, da posluje po odredbi kr. banske uprave v Ljubljani, VIII. No. 688/2.

zopet naprej po novih pravilih in se s to naredbo naredba kr. banske uprave od 20. 10. 1933 No. 5879/1, ne tiče več enaše zadruga. Zadržana sprejema hranilne vloge, katere obreduje in daje posojila. Dosedanji člani prejmejo posebna obvestila. 162

Prireditve in dopisi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ker se preteklo nedeljo radi obolevnosti nekaterih igralcev ni vršilo ponavljanje igre »Črni križ pri Hrastovcu«, se bo isto gotovo vršilo v nedeljo dne 25. t. m., popoldne po večernicah, v Pergerjevi dvorani. Prijazno ste vabljeni domačini in okoličani.

Marenberg. Finančni stražnik g. Mori, ki je bil pred dobrim poldrugim letom dodeljen v Marenberg in je zadnje pol leta služboval na Remšniku, je odšel v Mežico. — Občinski odbor je imenoval tuk. občinskega slugo g. Ota, za nočnega čuvaja. — Sodnijski starešina g. Cepuder je od g. Schauerja kupil parcelo blizu pokopališča in si namerava tam zgraditi hišo. — V Marenbergu se je zadnje čase razvilo močno gibanje proti previsokim cenam. Prva posledica tega gibanja je bil pristop tuk. uradništva k mariborski društveni nabavljalnici zadrugi. Pred kratkim pa je bila pred tuk. sodiščem razprava proti trem, ki so blago od kmetov po zelo nizkih cenah kupovali, razprodajali pa s prevelikim dobičkom. Sodišče je enega od teh treh obsodilo na 700 Din, dva pa vsakega po 50 Din globe. — Španska bolezen zadnji .as močno razsaža.

Služkinjo, 20—30 let staro, snažno, zdravo in pridno, sprejme Ivanka Zorko, trgovina pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Predpogoj: redoljubna in ljubiteljica otrok. 173

Popravila vsakovrstnih šivalnih strojev, koles in gramofonov, kakor tudi emajliranje in poniklanje najboljše in najcenejše v mehanični delavnici Draksler v Mariboru, Vetrinjska ulica 11. 172

Veliki zelenjadni vrt in stanovanje takoj oddam. Kamnica 40 pri Mariboru. 171

Kupim takoj srednjetežkega, do 8 let starega konja za poljska dela. Gregorc, Maribor, Taborška ulica 22. 170

Prodam malo posestvo pri okrajni cesti 1 uro od kolodvora. Zdravec, Slaptinci, Sv. Jurij ob Ščavnici. 176

Prvovrstno perje od puranov ima za prodati: Wagner, Ormož. 174

Stari vozovi radi pomanjkanja prostora pomeni na prodaj pri C. Pickel, tovarna cementnih izdelkov, Maribor, Koroščeva 39. 000

Viničarja sprejemem takoj k vinogradu v Vinički gori. Predstaviti se je pri Antonu Rop, posestniku v Lormanju, pošta Sv. Lenart v Slov. goricah. 169

Vrtnarski vajenec se takoj sprejme. Naslov v upravi lista. 151

Sprejemem vajenca takoj. Osebnost se predstaviti, krojač in organist, Hoče. 155

Ključavničarskega učenca sprejme Mat. Hočevar, ključavničarstvo, Rogoznica, Ptuj. 166

Žagarja oženjenega, za venecijanko, sprejme Radič, žaga, Zgornja Polskava. 137

Službo dobi majer, kateri se spozna v sadjarstvu, živinoreji in nekaj v vinogradništvu. Seveda mora tudi osebno delati. Starost od 25 do 40 let. Plača po dogovoru. Po možnosti samski. Ponudbe na: M. Grundner, Zreče p. Konjicah. 128

Prodam težki malo rabljeni voz. Naslov v upravi lista. 133

Pogrešana. Meseca novembra 1933 je odšla od od svojih starišev v Slivnici pri Celju pos. hči Tržan Cecilija, katera se še dosedaj ni vrnila. Imenovana nima nobenih dokumentov, stara je 28 let, pristojna v Slivnico pri Celju, izvanredno male postave, rujavih oči, nos in usta normalna, kostanjevih las, je tudi nekoliko slaboumna, oblečena je bila v temno drukasto obleko s predpasnikom, na glavi ima rumenkast robec. Oče pogrešane Tržan Jakob prosi, ako je komu kaj znano, kje se pogrešana sedaj nahaja, da se ga obvesti ter je pripravljen povrniti tozadevne stroške. Tržan Jakob, posestnik, Slivnica pri Celju. 168

Sprejemem majerja s 3—4 delavnimi močmi. Maks Damiš, Grušova, Sv. Marjeta ob Pesnici. 158

Trsne škarje, semena, zajamčeno kaljiva, špecijsko blago, železnino kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg, Gubčeva ul. 154

Ia apno prodaja apnenica Podvin-Polzela. — Od 15. februarja vsak dan sveže na vagone in zovove. 152

Mesarskega vajenca sprejemem. starost 18 let, najraje z dežele, ki je vajen vseh kmečkih del. Bencik, mesar, Maribor, Glavni trg. 153

Mladi poročenci! Nudi se prilika kupiti lično kompletno spalnico, mehki les, ter kuhinjske posode in drugo pohištvo v Mariboru pri Novaku, Cankarjeva ulica 18. 148

Posestvo 26 oralov v ravnini, gospodarsko poslopje in hiše, vse zidano in z opeko krito, se prodaja: Štefan Čelofiga, Bresternica pri Mariboru. 138

Kupim obveznice vojne škode in drugih drž. papirjev po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na M. Samec, Maribor, Zrinjskega trg 7. 139

Kupim 3—400 litrov Izabele vina (brez šmarnice). Vpraša se: pekarna Feiertag, Maribor, Betnavska 43. 140

Malo posestvo v Poljčanah je za prodati ali za v najem dati do zadnjega aprila. Naslov v upravi. 141

Posestvo 25 oralov pri Mariboru, pripravno za mlekarstvo, se da brez živine v najem, ali na polovico žetve zanesljivemu zanimancu. Vprašati: Bračko, Bresternica 44, pošta Maribor. 142

Iščem 100.000 Din na veliko posestvo na prvo mesto v gotovini ali v knjižici okrajne hranilnice Slovenske Konjice ali banovinske. Cenejene ponudbe na upravo lista. 146

Vdovec, kmet, 42 let star, z 1 otrokom, 14 jeh posestva, okraj Maribor, išče pridno gospodinjstvo z nekaj premoženjem. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Skrbna«. 143

Kupim dobro ohranjeno stiskalnico (brez krnice) za grozdje in sadje. Ponudbe nasloviti na Jožefa Kolman, Slivnica, Maribor. 147

Sadna drevesa in cepljene trte nudi po zelo nizki ceni od vseh po sadnem in trtnem izboru najbolj priporočljivih vrst. — Šegula, ekonom, Hlaпонč, p. Juršinci. Ker se pošilja zraven cenika tudi kratko navodilo o sajenju dreves, se naj priloži znamka za odgovor. 145

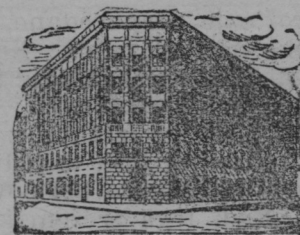
Hlapca sprejemem takoj ali z 1. marcem t. l. Spričevala predložiti osebno. L. Steinberger, Gabrovlje, Konjice. 165

Usnjarskega učenca, pridnega, poštenega, starega 15—18 let, z vsoto skrbo v hiši, sprejme Franc Erjavec, usnjarski, Slov. Bistrica. 161

Sprejme se oženjen majer, ki je vesten in varen tudi konj. Proštija Ptuj. 164

Vabilo za redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Zgornji Polskavi, ki se vrši dne 4. sušca t. l., ob 2. uri popoldne, v posojilnični pisarni g. Katz. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila iz leta 1933. 2. Računski pregled za leto 1932 in 1933. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Še spremembe pravil par. 16, 36, dodatek k par. 39 in 43. 5. Pregled po zakonih zavoljo kmečka zaščite. 6. Vsa važna razmotrivanja in slučajnosti. Ako ob določeni uri ni zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati, skliče se za jedno s prvim. 175

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo dne 4. marca 1934, ob 8. uri dopoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo računskih pregledovalcev. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1933. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Volitev dveh članov načelstva. 6. Slučajnosti. Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu, z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 163

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Čitateljem v pouk in zabavo.

Zločinci pri kosilu.

Splošno o glavnem natakarkju.

Glavnemu natakarkju jetnišnice v Parizu pravijo Diogen in skrbi za bogate jetnike, ki polagajo važnost na dobro preskrbo. Diogen vidi, kako pripeljejo njegove goste v zapore v verigah, deli z njimi upanje na svobodo, mora poslušati njih obupne izbruhe, sploh je on edini zaupnik, ki jim stoji ob strani, ko se pripelje pred jetnišnico voz z giljotino. Pred obglavljenjem postreže na smrt obsojencu s klobasico, s kozarcem ruma, s cigareto itd. Nato še hitro kasira zadnjo napitnino. Zastonj ni niti rabljevo kosilo, trdi Diogen.

Diogen je majhen, suh, mišičast mož z upognjenim nosom. Oblečen je kakor vsi drugi natakarkji.

Pariški časnikar je imel z Diogenom pred kratkem razgovor, katerega je obelodanil v listih. Iz tega razgovora prinašamo tudi mi par zanimivosti.

Vilice in nož.

Diogen je ob prihodu poročevalca pripravljajal za bogatejšega jetnika pečenega piščanca. Na začudenje časnikarja je razrezal pečenko na same male koščke. Časnikarjevo radovednost je razpršil Diogen z naslednjim pojasnilom:

»Najstrožje je prepovedano, jetniku dati v roke nož ali vilice. Kolikokrat se je že zgodilo, da si je kateri odprl z nožem žile ter je izkrvavel. Ko si je nekoč neki zločinec iztaknil z vilicami oči, so prepovedali tudi to jedilno orodje. Žlica se je izkazala kot povsem nevarna. Radi tega zrežem kurjo pečenko na tako drobne kose, da jo lahko povžije jetnik z žlico. Ako je pa kateri znan v zaporu kot poseben nemirnež, mu nadenejo med obedom verige.«

To je bil gost.

Med tem je bil odnesel Diogen pečeno kuro v jetnišnico. Po povratku je nadaljeval z doživljaji:

»Oustric, to je pač bil gost! Bil je nobel ter velikopotezen. Nikdo mi še ni podaril toliko in tako visokih napitnin. Zakaj pa ne? S svojimi bančnimi posli si je prisleparil par milijard. Stavisky je pravi začetnik . . . Razvajen goltanec je imel Oustric! Hranó si je pustil prinašati iz kavarne »Paris«. Včasih, če ni bilo pripravljeno kosilo po njegovem okusu, je grozil s pritožbo. Ko so ga izpustili lepega dne iz zdravstvenih oziróv predčasno na svobodo, je pozabil na meni običajno napitnino. Par dni za tem sem prejel od njega oprostilno pismo, kateremu je bil priložen ček. Škoda, da nimam vsaki dan vsaj enega takega gosta, kakor je bil Oustric . . .«

Dve ženski.

»Braun de Solar . . . slabotna, nežna ženska. Po cele dneve je presanjala . . . Imenoval sem jo »spominčico«, ker je bila tako tiha. Kedo bi verjel, da je odrezala z britvijo burbonskemu princu

glavo? Kadar je sedla h kosilu, si je nataknila očala. Jedla je veliko kakor kak voznik. Pospravila je ogromne kose pečenke in je izpraznila pol litra vina v eni sapi.

Nikdar ne bom pozabil na Elie Rambon, na morilko zakonskega para Tokhar. Bila je strogoverná judinja. Za mizo je sedla natančno po židovskih predpisih. Pregledala je meso, če odgovarja pripravi po Mozesovi postavi in nato si je umila one roke, s katerimi je zadržala omenjena zakonca.

Morilec predsednika.

Rus Gorgulov, morilec predsednika Doumerja, je ostal tudi v zaporu pravi mužik. Jedel je glasno cmokajoče kakor žival in se je ves popackal. Za nikogar se ni prav zmenil. Če je odprl usta, so privreli iz njih živalski glasovi. Poleg kroznika je imel vedno papir ter svinčnik. Naenkrat je odložil žlico in je pričel pisati. Kaj pa? Pesmi o odrešenju sveta. Nikoli mi ni dal napitnine.

Napitnine.

Napitnine v jetnišnici tvorijo posebno poglavje. Najbolj radodarni so goljufi, sleparji s čeki in bankroterji. So pač finančniki. Tudi bankirji so dobri gosti. Treba pa povdariti, da so ljudje iz finančnih krogov v jetnišnici bolj redke prikazni.

Diogen nadaljuje.

Škoda, kako lepo bi bilo, če bi bil dobil za gosta Staviskega. Pomnite, ta je bil strokovnjaški poznavalec dobre kuhinje. Prenašal je jedi le iz dveh pariških restavracij. K vsaki jedi je pil šampanjca in nato še stoletni konjak. Res škoda, Stavisky bi bil prinesel v našo jetniško restavracijo nekoliko več življenja in bi bil ostal dolgo let naš gost. Imel je lepo navado, da je dal vsikdar plačilnemu natakarkju napitnino 100 frankov. Če že ni on, bo pa prišel k nam kateri drugi. Na Francoskem je v zadnjem času še več Staviskih, ki so še na svobodi . . .«

Vlomilec.

»Nočem Vašega življenja, ljuba gospa! Hočem samo Vaš denar!«

Bogata vdova: »Saj kaj takega sem si mislila! Ravno taki ste ko vsi drugi moški! Poberite se!«

Nevesta.

»Bog znaj kolikokrat so me že vprašali, če bi se hotela omožiti!«

»Je to mogoče, Liza, kateri te je povprašal?«

»Moji starši.«

Ženitev in dobra služba.

»Danes mi je obljubil moj ljubi, da me bo poročil, kakor hitro dobi dobro službo.«

»Ti si pač in ostaneš trapasta. Če bo res dobil službo, potem mu vendar ne bo treba tebe ženiti.«

Predlog.

Na podeželski postaji je bilo stranišče precej daleč proč. Na vratih je še bilo zapisano: »Ključ je dobiti v restavraciji.«

Lepega dne je pristavil nekdo k napisu predlog: »V nujnem slučaju se naj obrne vsakdo pismeno na železniško ravnateljstvo v L...!«

Zahvala za svarilo.

»Danes zvečer igrám v novem gledališkem komadu glavno vlogo.«

»Prav lepa hvala za prijateljsko svarilo.«

Prva violina.

»Vi ste muzikant?« je vprašal gospod. »Kaj pa igrate?«

»Prvo violino.«

»Pa samo v gledališču«, je pripomnila godčeva žena.

Električni muholovec.

V zelo vročih ali tropičnih pokrajinah so se začeli boriti proti nadlogi žuželk s pomočjo elektrike. Kolikega pomena je ta boj, lahko uvidimo pri poklicu v spomin, da znaša škoda na narodnem premoženju, katero povzročajo letno razni škodljivci iz vrst žuželk, težke milijarde.

Borbe proti muham so se lotile v Ameriki predvsem mlekarne, saj so povzročale na leto muhe 60 milijonov dolarjev škode. Preko oken in vrat vseh prostorov po ameriških mlekarnah so potegnili tanke žice vodoravno tako, da se mora muha dotakniti žice, če hoče skozi. Žičnate mreže napolnijo z električnim tokom in ta ubije vsako muho, ki sili v mlekarno. Za električni muholovec ni potrebno posebnih strojev za proizvodnjo električne sile, zadostuje že navaden transformator. Izdatki za uporabo električnega muholovca so malenkostni.

Kak da je učinek električnega muholovca, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da so na ta način pobili na majhni mlekarški farmi tekem 10 dni 170.000 muh.

Boj zoper škodljivce v tropičnih krajih je dovedel že danes tako daleč, da zavarujejo ogromna polja proti mrčesu z elektriko in to posebno v noči. Brezštevilni škodljivci so namreč posebno na delu v nočeh. Radi tega postavljajo v gotovih razdaljah po posebno rodovitnih in z žlahtnimi nasadi nasajenih plantažah močne električne žarnice. Žarnice obdajo od zunaj z žičnatimi mrežami, v katere spustijo električni tok. Močna luč v noči privabi vse mogoče žuželke od blizu in daleč. V celih rojih silijo škodljivci k luči, a komaj se približajo, že popadajo ubiti od toka na tla. Cele kupe mrtvega mrčesa nagrabijo vsako jutro izpod omenjene električne pasti.

Zakaj ravno „Elsa“?

Ker pravi Elsa preparati predstavljajo močna sredstva za pravo negovanje lepote, a da pri tem ne škodujejo zdravju, so izdelani na medicinski podlagi. Fellerjeva kavkasta Elsa pomada za zaščito lica in kože, ter Fellerjeva Elsa pomada za po-

rast las (2 lončka ene pomade ali po 1 lonček obeh pomad franko 45 Din), Fellerjevo Elsa milo zdravja in lepote, 5 komadov raznih Elsa mil fr. 52 Din (ima 7 vrst: lilijevo-mlečno, krem milo, glacerinsko, rumenjako-vo, boraksovo, katranovo ter milo za britje). Elsa šampon za pranje las,

Elsadont-krema za zobe ter ostali Elsa preparati zadovoljijo vsakega, zadovoljni boste tudi Vi. Zato je za Vas ravno Elsa. Vsa ta sredstva pošlje Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska ban. 1117.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Pluge raznih vrst, kakor tudi okopalnike in osipalnice, vse priznano dobro napravljeno, izdeluje in priporoča: Matej Bregant v Orehovi vasi, p. Slivnica pri Mariboru. 69

Več kmetijskih poslov, med njimi tudi zanesljiv konjski hlapec ter dekla za vsa poljska dela, večča može in svinjereje, se sprejmejo takoj na večje posestvo v hriboviti legi. Prednost imajo oni iz ptujske okolice. Ponudbe z navedbo starosti, dosedanjega službovanja in zahtevkov na plači, je poslati na upravo lista. 121

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Vabilo na občni zbor Vinarske zadruge »Ljutomerčan«, r. z. z o. z. v likvidaciji pri Sv. Bolfenku pri Središču, ki se vrši v sredo dne 28. februarja 1934, ob 9. uri predpoldne v hiši likvidatorja A. Tkaleca v Obrežu. — Dnevni red: 1. poročilo likvidatorjev, 2. odobrenje računskega zaključka za poslovno leto 1932-33, 3. sklepanje o kritju zgube in odpisu dubioznih terjatev, 4. volitev likvidatorja na mesto odstopivšega, 5. navodila in pooblastila likvidacijskemu odboru, 6. slučajnosti (predlogi in nasveti). Par. 31: Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del zadrušnikov, razen kadar gre za razdružbo zadruge. V slučaju nesklepčnosti se vrši čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih ali zastopanih zadrušnikov. — Likvidacijski odbor. 149

ZAHVALA.

Za takoj izplačano posmrtnino po rajni materi, ki mi jo je izplačala »KARITAS«, Maribor, Orožnova ulica 8, se iz svoje volje »KARITAS« iskreno zahvaljujem in zavarovalnico vsakomur toplo priporočam. 156
Jareninski vrh, dne 8. februarja 1934.
Koren Zofija s. r.

ZAHVALA.

Iz lastnega nagiba priporočava vsem zavarovanje pri »KARITAS«, Maribor, ki nama je pripadajočo posmrtnino po rajnem sorodniku takoj točno in v redu izplačala. 157
Limbuš, dne 15. februarja 1934.
Mihelič Franc in Frančiška s. r.

Ščem za 15. 2. t. l. (ev. pozneje) mlajšega, poročenega majerja. Ponudbe z navedbo starosti in ev. število otrok na upravo lista pod »majer«. 000

Prvovrstna sadna drevesa, jabolčna in hruškova, vrste sadnega izbora, nudi po nizki ceni: Anton Slodnjak, Sakušak, pošta Juršinci pri Ptuj. 42

Obeljeno šibje kulturne vrbe (salix americana) in sadike te proda Jos. Zupanc, Ptuj. 97

Škropilnice, samodelne za sadno drevje peronospora škropilnice cepilni vosek v škatljah po ¼, ½ po 44 D kg. Zahtevajte navodila in cenik! 124
Josip Videmšek, Maribor, Koroševa ulica 23.

18. dražba kož divjadi na velesejnu 5. marca 1934.

Poslajte nemudoma blago na naslov: Ljubljana, »Divja koža« — Velesejem.

Trajni zaklad

je v vsakem pedu zemlje slovenske. Deležen ga je lahko vsakdo, kdor sadi sadno drevje najboljših vrst, vzgojenih s skrbjo in ljubeznijo, požlahtnjene od odličnih potomcev. 160

Sadno drevje

jabolk in hrušk sort »sadnega izbora«, ima večje množine v zalogi

Knuplež Alojz, drevsničar

v Sv. Petru pri Mariboru. Cena prvovrstnemu drevju 10 Din. Ne odlašajte, takoj blagovolite naročiti ter jih potem Vi z isto ljubeznijo in skrbjo gojite! Deležni bodete nepričakovanih zakladov Vi in pozneje Vaši potomci.

Preteklo leto ste merda pozabili, toda v tem letu ne smete! — Toda kaj?

Naročite tudi vi Sv. pismo!

Sv. pismo je knjiga božjal Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6.—, polplatno vezan Din 8.— in celoplatno vezan Din 15.—

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštnino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znamkah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za hranilne knjige prodam bencin-motor novi, 4-5 k. s. za prevoz. Naslov v upravi lista. 116

Sodarskega pomočnika in vajenca sprejme pri vsej oskrbi v hiši Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo. 107

Majer ali ofer s štiričlansko družino in več poljskega dela se išče s 1. marcem t. l. Poudbe na upravo lista pod »Majer«. 112

Kravarja oženjenega, srednjih let, brez otrok, sprejme v službo takoj graščina v Sv. Pavlu pri Preboldu. 90

Poština plačana v gotovini.

CIRILOVA KNJIŽN. LXXXVII. ZV.

KARL MAY

S U Ž N I I

Nad vse zanimiv roman, ki bo izhajal v 12 zvezkih, oziroma v treh knjigah leta 1934, ki nam popisuje trgovino s sužnji! Kdor je bral že kak Karl Mayev roman, bo videl, da je ta od vseh vendar le najboljši!

Naročniki plačujejo samo 10 obrokov po Din 13.— za broširan, ali 10 obrokov po Din 17.— za vezane izvede.

Vsi, ki si izposojate knjige v knjižnicah, društvenih, župnijskih ali šolskih, zahtevajte takoj tako dolgo knjige Karl Maya, da bodo upravitelji knjižnic videli, da ga res morajo imeti!

Dečki in fantje, to so knjige za vas, da ni takih!

Prvi zvezek novega romana je že izšel, zahtevajte ga na ogled, vam ga koj depošljemo! Naročila sprejema

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Veвериčje in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 38

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago?

Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom
Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.50 nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 23.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 20.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 23.— nap.

Posebno velika izbira blaga za hirmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

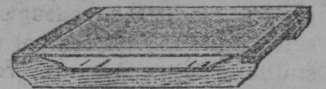
Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila. Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice

kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

OGLASI

v „Sl. gospodarju“ imajo najboljši **uspeh!**

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. r. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!